17 ԱՊՐԻԼ 1999 ՇԱԲԱԹ # 69 (1814)

Ազգ

Azg
armenian daily

Վայոց Ձորի զորամասերից մեկում մի զինվոր սպանել է իր 2 ծառայակիցներին

ԵՐԵՎԱՆ, 16 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ինչպես հայտնում են ՀՀ պաշտպանության նախարարության լրատվության եւ քարոզչության վարչությունից, ապրիլի 16-ին ժամը 6-6.15-ի սահմաններում Վայոց Ձորի մարզում տեղակայված մի զորամասում զինծառայող Արման Բեգլարյանը (ծնվ. 1980 թ., զորակոչված Արտաշատի տարածքային զինկոմիսարիատից 1998 թ. աշնանային զորակոչով), ինքնակամ լքելով մարտական դիրքը, ինքնաձիգով անկանոն կրակ է բացել բլինդաժում հերթափոխից հետո հանգստացող զինծառայողների վրա: Միջադեպի հետեւանքով շարքային Եփրեմ Քաջեյանը (ծնվ. 1979 թ., 1997 թ. գարնանային զորակոչ, Էրեբունու տարածքային զինկոմիսարիատ) տեղում մահացել է, կրտսեր սերժանտ Տիգրան Ծերունյանը (ծնվ. 1979 թ., 1997 թ. աշնանային զորակոչ, Տավուշի ՏԶԿ) մահացել է Վայքի հիվանդանոցում: Արման Բեգլարյանի հետ մարտական դիրքում գտնվող զինծառայող Քյարամ Սամոյանին հաջողվել է զինաթափել նրան, որն էլ, առանց զենքի, դեպքի վայրից դիմել է փախուստի: Տարածքը շրջափակվել է, զինվորական ոստիկանությունը հայտնաբերել է Արման Բեգլարյանի հետախուզում: Հարուցվել է քրեական գործ: Դեպքի վայր են մեկնել ՀՀ պաշտպանության նախարար Վազգեն Սարգսյանը, գլխավոր զինդատախազ Գագիկ Ջհանգիրյանը եւ կենտրոնական հոսպիտալի բուժանձնակազմից բժիշկների խումբ՝ վարչության պետ, փոխգնդապետ Նազարեթյանի գլխավորությամբ:

ԴԵՊԻ ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ

«Կանչում են Քեմփ Դեւիդ, մահակով տալիս գլխից»

Ադրբեջանցի վերլուծաբանները Քոչարյան-Ալիեւ հանդիպում կազմակերպելու ամերիկյան նախաձեռնության մասին

ԲԱՔՈՒ, 16 ԱՊՐԻԼ, ՍՆԱՐՔ: Ադրբեջանցի շատ վերլուծաբաններ Ռ. Քոչարյանի եւ Հ. Ալիեւի հանդիպում կազմակերպելու ԱՄՆ նախագահ Բիլ Քլինթոնի նախաձեռնությունը որակել են որպես «կարգավորման գործընթացի վրա ավելի ակտիվորեն ներգործելու» Սպիտակ տան ցանկություն:

Այսպես, Ադրբեջանի ԱԳՆ ռազմավարական հետազոտությունների վարչության աշխատակից Էլդար Բայրամովի կարծիքով, Հեյդար Ալիեւի եւ Ռոբերտ Քոչարյանի հանդիպումը Վաշինգտոնում կարող է նոր փուլ դառնալ ղարաբաղյան հիմնախնդրի լուծման գործընթացում: «Եթե թեկուզ երկխոսություն սկսվի գործնական հարթության վրա, ասել է նա BBC-ի ադրբեջանական ծառայության թղթակցին, ապա դա արդեն կարող է մեծ հաջողություն համարվել»: Նրա խոսքերով, պաշտոնապես լինելով Հայաստանի նախագահ, Ռոբերտ Քոչարյանը նաեւ ընկալվում է որպես Ղարաբաղի հայերի առաջնորդ: Ուստի, գտնում է Բայրամովը, բանակցությունները պետք է անցկացվեն Ղարաբաղի ադրբեջանական համայնքի ներկայացուցիչների մասնակցությամբ:

Ադրբեջանում ենթադրում են, որ վաշինգտոնյան հանդիպման ժամանակ կշոշափվի Հայաստանում C-300 զենիթահրթիռային համալիրների տեղակայման հարցը, եւ չպետք է անուշադրության մատնվեն Թեհրանի հետ Երեւանի հարաբերությունները:

Առաջիկա հանդիպումը համեմատելով հայտնի Քեմփ Դեւիդյան գործընթացի հետ, պատգամավոր Սուբարիզ Գուրբանլին այն կարծիքն է հայտնել, թե ԱՄՆ-ը թույլ չի տա եւս մեկ հայկական պետության կազմավորում Լեռնային Ղարաբաղում, քանզի դա էլ ավելի կմեծացնի Ռուսաստանի դերը տարածաշրջանում:

Ադրբեջանի սոցիալ-դեմոկրատական կուսակցության նախագահ Զարդուշտ Ալիզադեի արտահայտությամբ, «կանչում են Քեմփ Դեւիդ, մահակով տալիս են գլխից եւ չեն թողնում, քանի դեռ կողմերը չեն ընդունել առաջարկված պայմանները, իսկ եթե չեն ընդունում՝ կրկին մահակով գլխին»: Բայց «մահակը», նրա կարծիքով, ավելի շատ սպառնում է ադրբեջանական կողմին, «քանի որ մենք արդեն կամովին ծախվել ենք Ամերիկային, իսկ Հայաստանն առայժմ կողմնորոշվում է եւ, ամենայն հավանականությամբ, հենց նրա հետ կսակարկեն»:

Ինչ վերաբերում է Ադրբեջանի եւ Հայաստանի նախագահների հանդիպման բովանդակությանը, ապա այն կանցնի ԱՄՆ պետքարտուղար Մադլեն Օլբրայթի մասնակցությամբ եւ զուտ խորհրդատվական բնույթ կկրի, որի ընթացքում կարող են քննարկվել հակամարտության կարգավորման որոշ կոնկրետ առաջարկություններ, BBC-ի թղթակցի հետ զրույցի ժամանակ հաղորդել է վաշինգտոնցի լրագրող Քենան Ալիեւը: Վկայակոչելով ԱՄՆ Պետդեպի հավաստի աղբյուրներ, նա նաեւ ասել է, որ Քոչարյան-Ալիեւ հանդիպումից առաջ կամ հետո Մադլեն Օլբրայթի նախագահությամբ կլոր սեղան կանցկացվի՝ անդրկովկասյան երեք պետությունների նախագահների մասնակցությամբ, որում որպես դիտորդ արտգործնախարարների մակարդակով կմասնակցեն Ռուսաստանի, Ֆրանսիայի, Գերմանիայի, Մեծ Բրիտանիայի, Նորվեգիայի եւ Թուրքիայի ներկայացուցիչներ: Միջոցառումը կոնկրետ բնույթ չի կրի, այսինքն՝ կողմերին հակամարտության կարգավորման ոչ մի կոնկրետ պլան չի առաջարկվի:

ԲԱԼԿԱՆՆԵՐ

Խ. Սոլանա. «Մենք կշարունակենք ռմբակոծումները, այլ ելք չունենք»

ՄԱԴՐԻԴ, 16 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հարավսլավիայի վրա օդային հարձակումները կշարունակվեն այնքան, մինչեւ որ նրա ռազմական օբյեկտների եւ զինված ուժերի հնարավորությունները հասցվեն նվազագույնի կամ մինչեւ որ չընդունվեն այն 5 պայմանները, որոնք այդ երկրի ղեկավարությանն են ներկայացված միջազգային հանրակցության կողմից եւ որոնք անհրաժեշտ են Կոսովոյի իրադրությունը կարգավորելու համար:

Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի հաղորդման, այդ մասին հայտարարել է ՆԱՏՕ-ի գլխավոր քարտուղար Խավիեր Սոլանան՝ ելույթ ունենալով Իսպանիայի ազգային հեռուստատեսության «Տերտեր գրադո» գիշերային ծրագրով: «Մենք կշարունակենք ռմբակոծումները մինչեւ վերջ: Մենք այլ ելք չունենք, ընդգծել է նա: Մենք կվարվենք նույն կերպ, ինչպես որ Բոսնիայում, որտեղ ռմբակոծումները շարունակվեցին այնքան, մինչեւ չկնքվեցին Դեյթոնի համաձայնագրերը, որոնք հնարավորություն տվեցին քաղաքական լուծում գտնելու»:

Պետդուման պաշտպանեց Միությանը միանալու Հարավսլավիայի խորհրդարանի որոշումը

ՄՈՍԿՎԱ, 16 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ռուսաստանի Պետդուման պաշտպանել է Ռուսաստան-Բելառուս միությանը ՀԴՀ-ի միավորման մասին Հարավսլավիայի խորհրդարանի որոշումը: Պետդուման հանձնարարել է նախագահին եւ կառավարությանը անհապաղ ձեռնամուխ լինել համապատասխան միջազգային, քաղաքական, տնտեսական, իրավական եւ այլ հարցերի քննարկմանը:

Պետդուման որպես հիմք է ընդունել եվրոպական խորհրդարաններին ուղղված դիմումը, որում ասվում է, որ ՆԱՏՕ-ի կողմից Հարավսլավիայի շարունակվող հրթիռառմբակոծման հետեւանքները կարող են հանգեցնել համապարփակ էկոլոգիական ճգնաժամի: Հզոր հրդեհները, որոնք բռնկվել են նավթավերամշակման եւ քիմիադեղագործական ձեռնարկությունների ռմբակոծման արդյունքում, քիմիական, այդ թվում եւ դիօքսինային աղտոտման վտանգ են ստեղծել: Նավթից աղտոտվել են Դանուբի ջրերը, նավթային բիծը տարածվել է մինչեւ 15 կմ: Այս իրավիճակը կրկնակի վտանգավոր է դառնում, քանի որ այդ բիծն աստիճանաբար մոտենում է Բուլղարիայի առափնյային, ինչը սպառնում է ոչ միայն Բուլղարիայի, այլեւ այլ պետությունների տարածքի ռադիոակտիվ աղտոտվածությամբ:

ՌԵՊԼԻԿ

Այս որքա՞ն մաղձ, որքա՞ն թույն

ՀՅԴ-ականակցությունը ակնհայտորեն դժգոհ է: Դժգոհ է ստորագրահավաքում ձեռք բերած իր արդյունքներից: Փոխանակ մի շարք այլ կազմակերպությունների նման 300, 400 կամ 500 հազար ստորագրության հայտ ներկայացնելու, ՀՅԴ-ն վերցրել էր ընդամենը 200 հազար ստորագրության մասյան, մեծասասներորդ ժամին հայտնաբերելու համար, որ վտանգված է իր մուտքը ցանկալի ինգյակ: Բացառիկության ախտանիշով տառապող կազմակերպության համար այդ դժգոհությունը առավել քան հասկանալի է, ըմբռնելի: Անհասկանալին սեփական այդ անհեռատեսության համար ուրիշներին մեղադրելու ծիծաղելի վիճակն է, որի մեջ իրեն դրել է ավանդական այդ կազմակերպությունը: Ինքնասիրահարվածության բացառիկ մի պոռթկումով ՀՅԴ պաշտոնաթերթ «Երկիրը» երեկվա համարում (հոդվածագիր՝ Գեւորգ Հարությունյան), փոխանակ յուրայիններին մեղադրելու անհեռատեսության մեջ, հարվածներ է տեղում մյուս կազմակերպությունների հասցեին՝ նրանց մեղադրելով ստորագրահավաքը խեղաթյուրելու ու կեղծելու մեջ, եւ մի գլուխ ինքնափառաբանում ստորագրահավաքը մաքրամաքո՞ւր կազմակերպելու համար:

ՀՅԴ պաշտոնաթերթը, դրսեւորելով իր անթեղված մաղձն ու ֆինանսնդրությունը, իր ջղաձիգ հարվածներից առատ բաժին է հանել նաեւ, որքան էլ անտրամաբանելի, ՀՌԱԿ-ի համար, փորձելով անվանարկել նրան ու մեղադրել «համարվողականության» եւ «ավանդաբար թաքնված լինելու» մեջ:

Անշուշտ, ՀՌԱԿ-ը բնավ չի կարող համեմատվել ՀՅԴ-ի հետ տեղի-անտեղի ցցվելու, ունեցած-չունեցած մկանները ցուցադրելու գործում: Նման վարքագիծը միշտ էլ խորթ է եղել նրան: Սակայն ո՞վ, ո՞վ, գոնե ՀՅԴ պաշտոնաթերթը չպետք է ՀՌԱԿ-ին մեղադրեր թաքնված-թաքուն, գաղտնի-կիսագաղտնի լինելու մեջ: Ո՞վ, ո՞վ, գոնե «Երկիրը» չպետք է մոռանար, որ ՀՌԱԿ-ը միակ կուսակցությունն էր, որ սփյուռքում թե Հայաստանում պաշտոնապես հանդես եկավ ՀՅԴ-ն ու նրա թերթերը փակելու Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի տխրահռչակ հրամանագրի դեմ, ինչը դարձավ պատճառներից մեկը, որ մեկ տարի անց, 1995 թ. ընտրություններին, ՀՌԱԿ-ի հավաքած ձայները 2 անգամ պակասեցվեցին:

Դա՞ էր «համարվողականությունը» կամ «թաքնվածությունը»:

Ասում են՝ եթե տունդ ապակուց է սարքած, ուրիշի տան լուսամուտներին քար մի՛ գցիր: Չէ՞ որ գաղտնիք չեն ընտրական բազմաթիվ տեղամասերում ՀՅԴ-ի կնքած տարբեր գործարքներն իր թեկնածուների համար:

Իսկ ինչ վերաբերում է ՀՅԴ-ի «իր պատմության ողջ ընթացքում օրենքի ու բարոյականության որեւէ շրջանցում» թույլ չտված լինելու մասին «Երկիր» պաշտոնաթերթի պնդումներին, մի կողմ թողնելով օսմանյան խորհրդարանից մինչեւ տարբեր երկրների խորհրդարաններ մտնելու համար ՀՅԴ-ի գործ դրած անօրինականությունների ու պատեհապաշտության անվերջանալի փաստերը, պետք է հարց տալ՝ ինչպե՞ս կարող է «օրենքի ու բարոյականության» մասին խոսել մի կուսակցություն, որի համար իր Գերագույն մարմնի կամ Բյուրոյի որոշումներն ավելի բարձր են, քան պետական օրենքն ու Սահմանադրությունը:

Ռ. Ա.

ՀՌԱԿ-ը հերքում է

ԵՐԵՎԱՆ, 16 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության համապատասխան Ռուբեն Միրզախանյանն անհիմն է համարում այն լուրերը, թե ՀՌԱԿ-ը ինչ-ինչ գործարքների մեջ մտնելով ՀՅԴ-ի հետ, ապրիլի 15-ին ԿԸՀ ներկայացրած իր պաշտոնաթերթիկներում ստորագրությունների թիվը նվազեցրել է, այդպիսով առավել ստորագրություններ հավաքած առաջին հինգ կուսակցությունների շարքում իր 5-րդ տեղը զիջելով ՀՅԴ-ին: «Ապրիլի 14-ին «Առավոտ» օրաթերթին տված հարցազրույցում ես արձանագրել եմ, որ ՀՌԱԿ-ի գրասենյակում կան 150 հազար ստորագրություններով պաշտոնաթերթիկներ, իսկ մեկ օր անց մենք հանձնել ենք 190562 ստորագրություն», հեռախոսազրույցում ասաց Ռ. Միրզախանյանը:

ՀԱՐՑԱԶՐՈՒՅՑ

«Հայաստանում քաղաքային հեղինակություններ չկան»

Իսկական գործարարի ընտրոշումն՝ ըստ Ավանի թաղապետ Ռուբեն Հայրապետյանի

ԳԱՅԱՆԵ ՄՈՒՔՈՅԱՆ

«Ազգն» իր երեկվա համարում տպագրել է Ավանի թաղապետ Ռուբեն Հայրապետյանի մահափորձի հետաքննության հետ կապված որոշ տեղեկություններ: Նրա հետ հարցազրույցը, սակայն, վերոհիշյալ դեպքի մանրամասներից բացի ուներ մեկ այլ նպատակ՝ առավել անկեղծ հարցադրումներով ու պատասխաններով փորձել ճշտել մեր հասարակության մեջ գործարարի դիրքորոշումը, տեսակետները, պարզել, թե ովքե՞ր են վերջապես քաղաքային հեղինակությունները, ունեւորները կամ նոր հայերը եւ այլն: Ի դեպ՝ «Ազգը» նախաձեռնել է հրապարակումների շարք «Գործարար աշխարհ» խորագրով, որի նպատակն է հնարավորինս մասշտաբի տեղեկացվածություն ապահովել մեր հանրապետության տնտեսական կառույցների, խոշոր ձեռնարկությունների եւ գործարարների մասին, մի խոսքով՝ սկզբնաղբյուրներ, որոնք մինչ այժմ ոչ մի տեղ չեն հրապարակվել:

– Պրն Հայրապետյան, որքանո՞վ էր հիմնավորված այն տեսակետը, որ ձեր դեմ կատարված մահափորձը ուներ զուտ տնտեսական շարժառիթներ:

– Ես նորից եմ պնդում, որ մահափորձի հիմքում եւ ոչ մի քաղաքական ենթատեքստ չկար, եւ դա բացահայտելը շատ կարեւոր էր, քանի որ գործարարները մեր երկրում ապահով չեն եւ անկախ իրենցից ունեն հակառակորդներ:

– Իսկ չե՞ք կարծում, որ Հայաստանի նման փոքր երկրում տնտեսական շարժառիթներով նման փորձությունների գնալը անհավանական է: Ինչքա՞ն մեծ պետք է լինեին շարժառիթները...

– Ես ուղղակի բերեմ իմ օրինակը: Ես համոզված չեմ, որ Լիդիա Սարգսյանն ինքը տեղյակ է եղել, ուղղակի դատարանությանը չխանգարելու համար չէի ուզենա շատ բաներ ասել, առաջիկայում ամեն ինչ պարզ կլինի:

Տես էջ 3

digitised by A.R.A.R.@

ընթացիկ

«Միասնություն» միավորումը, «Հզոր հայրենիք», «Օրինաց երկիր» կուսակցությունները, «Հայրենիք» միավորումը եւ ՀՅԴ-ն իրավունք ստացան նոր ընտրական հանձնաժողովներում առաջադրելու իրենց անդամներին: Հիշեցնենք, յացնել, ք. ԱԺ-ում խմբակցություն չունեցող կուսակցություններից նրանք, որոնք ԿԸՀ կներկայացնեին առավելագույն թվով ստորագրություններ մինչեւ թիվ 5-ը ներառյալ եւ գ. կառավարությունը՝ երեք անդամի իրավունքով:

նալ, քանզի ընտրարշավի բավական վճռորոշ փուլում պարզ եղավ, որ հայտնի կուսակցությունները կազմակերպական անհրաժեշտ ներուժ չունեն, ինչի վկայությունը երկու նորածնունդ կուսակցությունների՝ «Օրինաց երկրի» եւ «Հզոր հայրենիքի» ցուցակներն են ստո-

ՆԱԽԸՆՏՐԱԿԱՆ ՓՈՒԼ

Հայտնի են կուսակցական ստորագրահավաքի հերոսները

Ուք տարով տեղ ընտրական հանձնաժողովներում

որ ապրիլի 27-ից իր գործունեությունը սկսող նոր կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը ութամյա ժամանակահատվածի համար է, այսինքն՝ այս հանձնաժողովին եւ նրա ստորադաս մարզային կառույցներին կվերապահվեն ոչ միայն 99 թ. մայիսի 30-ի խորհրդարանական ընտրությունների վերջնական կազմակերպումն ու ամփոփումը, այլեւ գալիք նախագահական ընտրությունները: Հին ճշմարտությունը հավաստում է՝ ընտրաքվեները դժվար են հավաքվում, սակայն առավել դժվար էլ հաշվվում են:

Աստվածաշնչում բողոք կա ուղղված այն ուժերի դեմ, որոնք «ցանում են սակավ, ժողովում բազում»: Ընտրությունների պարագայում կուսակցություններից պահանջվում է հակառակը՝ «Ցանել բազում, կրկնապատիկը ժողովելու համար»: Ըստ նոր ընդունված ընտրական օրենսգրքի, ընտրական հանձնաժողովներում տեղ ունենալու իրավունք պետք է ունենան այն կուսակցությունները, որոնք ա. ԱԺ-ում գործող խմբակցություն ունեն, այս դեպքում նրանց անհրաժեշտ էր 30 հազար ստորագրություն ներկա-

Ընտրությունների համար 5-ը սուրբ թիվ է

«Շամիրամը», ՀՀՇ-ն, Կոմկուսը, Ազգային ժողովրդավարների միությունը եւ ԱԻՄ-ը իրենց բաժին ստորագրահավաքն ամփոփեցին բավական համեստ թվերով: Այս շարքում առաջատարը ԱԺՄ-ն է, որը ներկայացրեց 70 հազար ստորագրություն, ապա Կոմկուսը՝ 50 հազար 637, «Շամիրամը»՝ 39 հազար 076, ԱԻՄ-ը՝ 38 հազար 099 եւ վերջում ՀՀՇ-ն՝ 35 հազար 191: Համեմատական պատկերում ակնհայտ անակնկալը «Շամիրամի» հավաքած ստորագրությունների առավելությունն է ՀՀՇ-ի հանդեպ:

Ոչ խորհրդարանական կուսակցությունների հնգյակում ստորագրահավաքի ուժերը տեղաբաշխված են հետեւյալ կերպ. առաջին տեղում է «Միասնություն» միավորումը, որը 466 հազար 174 ստորագրություն է ներկայացրել, ապա «Հզոր հայրենիքը»՝ 341 հազար 741, «Օրինաց երկիրը»՝ 332 հազար 744 եւ ՀՅԴ-ն՝ 198 հազար 526: ՀՌԱԿ-ը նույնպես հավաքել է բավական տպավորիչ թիվ՝ 190 հազար 562:

Այս թվերը կուսակցությունների համար բավական լուրջ վերլուծությունների պատճառ կարող են դառ-

րագրությունների մրցավազքում: Ընտրություններում հաղթում են ոչ միայն գաղափարներով, այլեւ կազմակերպվածությամբ եւ ֆինանսական լծակներով: Ստորագրահավաքի արդյունքները իշխանական բուրգերի առումով անակնկալներ չբերեցին: Իշխանության աստիճանակարգության մեջ գործադիր կառույցների վարկանիշը ակնհայտորեն շարունակում է մնալ ամենաբարձրը: Եթե Հերկուլեսից պահանջվեց 12 սխրագործություն կատարել, ապա վերոհիշյալ կուսակցությունների սխրագործություններից առաջինը այս ստորագրահավաքն էր, իսկ վերջինը՝ 12-րդը, կլինի 5 տոկոս արգելանիշի գերազանցումը:

Այսօր կկատարվի վիճակահանությունը, եւ ինչպես **«Ազգին»** տեղեկացրեց ԿԸՀ քարտուղար Արմենուհի Զոհրաբյանը, վիճակահանությամբ նշված ստորագրությունների թվերը մարզերում եւ Երեւանում կմեկնեն ստուգելու ԿԸՀ անդամների հատուկ խմբերը մարզային հանձնաժողովների օգնությամբ: Ստուգվելու է ներկայացված ստորագրությունների 2 տոկոսը:

Ն. ԴՈՒԼԲԱՐՅԱՆ

Ընտրությունների լուսաբանումը լրատվամիջոցներով անաչառության կասկածներ է ծնում

«Ազգային ժողովի ընտրությունների լուսաբանումը զանգվածային լրատվամիջոցներով» թեմայով զեկուցում կարդալու համար Հայ ժողովրդական ֆորում կազմակերպությունը հրավիրել էր լրագրող Մարկ Գրիգորյանին եւ Ընտրական օրենսգրքի նախագծի համահեղինակ, Սահմանադրական դատարանի անդամ Հրայր Թովմասյանին: Սեմինարների շարքն անց է կացվում ՄԱԿ-ի Զարգացման ծրագրի «Օժանդակություն ժողովրդավարությանը» ծրագրի շրջանակում:

Մարկ Գրիգորյանը նպատակահարմար գտավ զեկուցումն սկսել ընտրությունների լուսաբանման սպասվելիք բացասական կողմերը մեկնաբանելուց, որոնցից ամենաակնառուն, նրա ենթադրությամբ, լինելու է համազգեստավոր մարդկանց միջամտությունը ընտրությունների գործընթացում: Նման կանխատեսման հիմք են տվել Հայաստանի եւ Արցախի պաշտպանության նախարարների մասնակցությունը ընտրություններին, որոնցից առաջինն ամենախոշոր ընտրական միավորումն է առաջնորդում, մյուսը չի թաքցնում իր հովանավորությունը որոշ կուսակցություններին: Երկրորդ մտահոգող հանգամանքը, որն ընդգծվեց զեկուցողի կողմից՝ «ոչ օրինական ճանապարհով հայտնված գումարները ընտրություններում շրջանառության մեջ դնելն է, որոնցով խորհրդարան մտած պատգամավորը հարկադրված է պաշտպանելու պատվիրատուի անօրինական գումարները»:

«Չեմ սպասում, որ լրատվամիջոցներն այս ընտրություններն անաչառ լուսաբանեն», հայտնեց նա: Լրատվամիջոցները նա բաժանեց երեք խմբի՝ կուսակցական, հարաբերականորեն անկախ եւ ազատ: Կուսակցական լրատվամիջոցների գործունեությունը, ըստ նրա, պարզ է: Ազատ կոչված մամուլը կպաշտպանի այն թեկնածուին, ով կվճարի կամ չի պաշտպանի՝ չվճարելու եւ գաղափարական հակասություններ ունենալու հիմնավորումով: «Մինչդեռ նրանց խնդիրն ընտրողին պաշտպանելն է՝ օգնել քաղաքացուն գիտակցված ընտրություն կատարելու», ավելացրեց զեկուցողը: Մ. Գրիգորյանի կարծիքով, լրագրողների ուշադրությունը պետք է սեւեռված լինի թեկնածուի որակավորումը գնահատելուն, քան նրա ժողովրդականությանը:

Հաջորդ զեկուցողը Սահմանադրական դատարանի անդամ, Ընտրական օրենքի նախագծի համահեղինակ Հրայր Թովմասյանն էր: Նրա տպավորությամբ, ընդդիմադիր լրատվամիջոցներն իրենց խնդիրն են համարում վարկաբեկել օրենսգիրքը, իսկ պետականը՝ պաշտպանական դիրք է գրավել, սակայն ընդդիմախոսներին դիմակայելու բավարար մակարդակ չունի: Պրն Թովմասյանն իր խնդիրը համարեց Ընտրական օրենսգրքի առավելությունների ու թերությունների վեր հանումը: Բացասական համարեց այն, որ ԿԸՀ-ն օրենսդրորեն չկարգավորեց հաշմանդամների մասնակցությունն ընտրություններին: Հանձնաժողովի անդամները ցանկացած պահի կարող են ետ կանչվել նշանակողների կողմից, բացառությամբ ընտրություններից երեք օր առաջ եւ այլն: Նախորդ օրենսգրքի համեմատությամբ առաջընթաց համարեց ընտրությունների հետ կապված դիմում-բողոքները հանձնաժողովներից դատարան տեղափոխելը, անհատ թեկնածուների կողմից ծախսվելիք գումարների վերահսկողությունը օրինականացված հաշվեհամարներով: Նշեց, որ օրենքն արտոնյալ պայմաններ է ստեղծել լրագրողների համար՝ նրանց հնարավորություն ընձեռելով սկզբից մինչեւ վերջ մասնակցել ընտրությունների գործընթացին, բայց եւ այնպես տարբերակում է մտցված պետական եւ անկախ լրատվամիջոցների միջեւ:

ՍԱՌԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ

Հայաստանում քրիստոնեությունը պետական կրոն հռչակման 1700-ամյակին ընդառաջ

«Հավատք եւ ժառանգություն»

Հայաստանում քրիստոնեության պետական կրոն հռչակման 1700-ամյակի առիթով ստեղծված եկեղեցական հանձնաժողովը՝ «Հավատք եւ ժառանգություն» կարգախոսով մայիսի 1-2-ին Հայաստանի ավելի քան հարյուր եկեղեցիների շրջակայքում նախատեսում է անցկացնել բարեկարգման աշխատանքներ: Այս միջոցառմանը կմասնակցեն Հայաստանի ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի ասոցիացված դպրոցները, Հայաստանի ազգային սկաուտական կազմակերպությունը, Պատանի զբոսաշրջիկների միությունը եւ այլ կազմակերպություններ: Միջոցառման նպատակը մեր դպրոցականներին հաղորդակից դարձնելն է հայոց հոգեւոր-մշակութային ժառանգությանը՝ ներշնչելով այդ արժեքների նկատմամբ հոգատարություն եւ սեր:

Երեւանից համապատասխան վայրեր մեկնող ջոկատներին կմիանան այդ շրջանների դպրոցականները: Լավագույն մասնակիցներին կշնորհվեն հատուկ պատվոգրեր եւ նվերներ: Տեղերում հոգեւոր հայրերը կանցկացնեն զրույցներ, իսկ ճարտարապետները դպրոցականներին կծանոթացնեն հայ ճարտարապետությանը, երեկոյան կվառվեն խարույկներ, կլինի ազգային երգ ու պար:

Միջոցառումը հովանավորում է 1700-ամյակի եկեղեցական խորհրդի, արտաքին գործերի նախարարության, կրթության եւ գիտության նախարարության, մշակույթի, սպորտի եւ երիտասարդության հարցերի նախարարության, պատմության եւ մշակույթի հուշարձանների պահպանության վարչության կողմից:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմել հետեւյալ հասցեով՝

Երեւան, Ալեք Մանուկյան 7, հեռ. 57-36-01, 57-36-14:

Նոր կուսակցություն Արցախում

Արցախում գործող 4 հասարակական-քաղաքական կազմակերպություններին առաջիկայում կավելանա եւս մեկը՝ «Արմենական» կուսակցությունը: Ապրիլի 15-ին Ստեփանակերտում տեղի ունեցած հիմնադիր համագումարում հաստատվեց կուսակցության կանոնադրությունը եւ ընտրվեց նրա ղեկավար կազմը 2 տարվա ժամկետով: Կուսակցության ղեկավար ընտրվեց ԼՂՀ ԱԺ արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովի նախագահ Բորիս Առուշանյանը:

ԼՂՀ ինքնիշխանության ու անկախության պահպանումը, երկրի սոցիալ-տնտեսական զարգացումը, Հայաստանի եւ սփյուռքի, ինչպես նաեւ ուրիշ պետությունների հետ սերտ կապերի ամրապնդումը հանդիսանում է նոր կուսակցության հիմնական նպատակը: Ներքաղաքական կյանքում «Արմենականը» խրախուսում է անձի նախաձեռնողական եւ ազատ մասնակցությունը պետական գործերին:

Կուսակցության անդամավճարի չափը համագումարի մասնակիցները որոշեցին 100-300 դրամ՝ ըստ կուսանդամի սոցիալական վիճակի, իսկ ծայրահեղ կարիքավոր արմենականները կարող են նույնիսկ ազատվել անդամավճարից:

Հիմնադիր համագումարին հյուրի կարգավիճակով մասնակցում էին ԼՂՀ ՊՆ Սամվել Բաբայանը եւ ԼՂՀ ԱԺ պաշտպանության, անվտանգության, օրինապահության հարցերի հանձնաժողովի նախագահ Մուրադ Պետրոսյանը:

ԿԻՄ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ

Դեղատներում հայտնաբերվել են կեղծ «Բարալգին» ու «Դիկլոֆ»

ԵՐԵՎԱՆ, 16 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Պարզվում է, որ կեղծ է եղել սրվակներով «Դիկլոֆ» (Դիկլոֆենակ) ցավազրկող դեղամիջոցը, որը վաճառվել է Երեւանի «Գեորգիյան եւ Կ.» դեղատանը: Պատրաստուկի պիտակի վրա, որը դեղատունը ձեռք է բերել մասնավոր անձից, նշված է՝ «Պատրաստվել է Հնդկաստանում»: Ամբողջ խմբաքանակն առգրավված է: ՀՀ առողջապահության նախարարության դեղերի եւ դեղորայքի տեխնոլոգիաների գործակալության դեղերի որակի վերահսկողության լաբորատորիայի ղեկավար, պրոֆեսոր Ալեքսանդր Փանոսյանն ասաց, որ կեղծված է եղել նաեւ ցավազրկող «Բարալգին» դեղը: Լաբորատոր անալիզները ցույց են տվել, որ դրա բաղադրության մեջ մտել են միանգամայն այլ տարրեր: Նրա ասելով, վերջին տարվա ընթացքում լաբորատորիայի կողմից հետազոտվել են շուրջ երկու հազար տեսակի դեղեր, որոնք հանրապետություն են ներկրվել տարբեր երկրներից: Դրանցից մի քանի տասնյակը եղել են անորակ եւ չեն թույլատրվել իրացման: Որպես կանոն, այդ դեղերը գրանցված չեն հանրապետությունում:

Գերմանիայի ատոմային էներգետիկների պատվիրակությունը ապրիլի 20-ին կայցելի Հայաստան

ԵՐԵՎԱՆ, 16 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ատոմակայանները շահագործող կազմակերպությունների համաշխարհային ընկերակցության շրջանակներում «ՀԱԷԿ» ՓԲԸ ղեկավարության հետ հանդիպման եւ երկկողմ համագործակցության ուղղությունների քննարկման նպատակով ապրիլի 20-23-ը նախատեսվում է գերմանական ԱԷԿ-ների շահագործող կազմակերպությունների տեխնիկական ընկերակցության պատվիրակության այցը ՀԱԷԿ:

Ալյուրի պարկեր գետը չեն նետվել

Չորեքշաբթի ԱԺ հարցուպատասխանի ժամանակ պատգամավոր Գրիշա Հովեյանը հայտարարեց, որ Բագրատաշենի մաքսակետում մաքսային տեսուչները թույլ չեն տալիս հանրապետություն ալյուր ներմուծել, արձանագրելով, որ տեսուչները պատռում են ալյուրի պարկերը եւ թափում գետը: **«Ազգը»** խնդրին հետամուտ դիմեց մաքսային վարչության պետ Հուսիկ Գեւորգյանին: Պրն Գեւորգյանը նկատեց, որ փաստերը չեն համապատասխանում իրականությանը: «Ես չեմ ուզում ասել, որ պատգամավորը ստում է: Գուցե նրան այդպե՞ս են ներկայացրել: Եթե հանրապետություն չի կարելի ապրանք ներմուծել, մենք ուղղակի ապրանքը ետ կտանք, բայց պատռել ալյուրի պարկը եւ գետը լցնելն ի՞նչ իմաստ ունի», հարցով պատասխանեց պրն Գեւորգյանը, կրկին հավաստելով, որ փաստն իրականությանը չի համապատասխանում:

Ա. Ս.

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության 8 տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս 529353, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET: azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրեն
ՀՐԱՅՐ ԶՕՐԵԱՆ / հեռ. 562863
Համակարգչային ծառայութիւն / 562941
Apple Macintosh
համակարգչային շարուածը «Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԴԻՏԱՐԿՈՒՄՆԵՐ

Տարիներս, տարիներս, ո՞ւր մնացին տարիներս

Ապագա խորհրդարանը չդիմազրկված տեսնելու ակնկալիքով

Առաջիկա խորհրդարանական ընտրություններին մասնակցելու հայտ ներկայացրած կուսակցությունների թվաքանակի մեծությունը սարսափեցրեց ընտրողներին՝ 21 կուսակցություն: Ընտրողների անհանգստությունը մեղմելու համար ասենք, որ նախորդ խորհրդարանական ընտրություններին մասնակցելու հայտ ներկայացրած կուսակցությունների թվաքանակը մեկով ավելի էր: Տարբերությունն այն է, որ հայտ ներկայացրած 22 կուսակցություններից ընտրություններին մասնակցելու իրավունք ստացան 13-ը, իսկ այս ընտրություններին մասնակցելու ցանկություն ունեցող 21 կուսակցություններն ու միավորումները, ամենայն հավանականությամբ, գրեթե ողջ կազմով կներկայացվեն քվեաթերթիկում, որովհետեւ հիմնականում իրականացրել են նախընտրական ստուգողական առաջադրանքը՝ ստորագրահավաքը:

Բավականաչափ հետաքրքիր աշխատանք է տարիների հեռավորությունից աչքի անցկացնել նախորդ ընտրությունների կենսագրականը: «Հայ միաբանական կուսակցություն», «Հայաստանի թագավորական կուսակցություն», «Ժողովրդավարական կազմակերպություն», «Աշխատավորական Հայաստան միություն», «Հայաստանի ցեղապաշտական կուսակցություն» եւ նույնիսկ նախընտրական «Կամք» միավորում՝ հանձինս «Կամք» միություն հասարակական-քաղաքական կազմակերպության եւ Հայ դաշնակցություն կուսակցության: Ձեզ զարմացրեց վերջին միավորման երկարաշունչ անվանո՞ւմը, որին չհանդիպեցինք 99 թ. հայտացուցակում: Հոգ չէ, համամասնական նոր ցուցակը նույնպես բավականաչափ թարմացած է նորաստեղծ կուսակցություններով ու միավորումներով, որոնք աննկատ շրջանառության մեջ դրվելով նույնքան աննկատ էլ հրապարակից կհեռանան: Կարծում ենք, առանց հետագիծ թողնելու (տվյալ դեպքում խոսքը խորհրդարանում ներկայացվելու մասին է-Ս. Պ.):

Դրանցից ոմանք, խորհրդարանում չներկայացվելով, ընդհանրապես դուրս մղվեցին քաղաքական ասպարեզից, իսկ եթե ավելի անկեղծ լինենք, քաղաքականության մեջ չէին էլ եղել: Պարզապես, ընտրությունից ընտրություն զարթոնք են ապրում, սթափվում՝ իրենց վերագտնելու ճիգ են անում եւ ուղղվում ԿԸՀ: Իհարկե, բոլորը չէ, որ կհամաձայնեն մեզ հետ եւ իբրեւ առաջիկա ընտրություններին չմասնակցելու հիմնավոր պատճառ կնշեն կուսակցությունների մասնակցության համար պահանջվող պատկառելի ընտրագրավը: Համաձայնենք, սակայն, որ նշված պատճառաբանությունը շատ էլ հիմնավոր չէ: Ճիշտ կլինի սկսել նրանից, թե անցնող հինգ տարիների ընթացքում նշված «կուսակցությունները» ինչպե՞ս են իրենց գոյությունը զգացնել տվել: Խոսքը միայն գրանցում չստացածների մասին չէ, նաեւ երբեմնի «հզորների»՝ Հայաստանի քրիստոնեա-դեմոկրատական միություն, Աստավորական Հայաստան միություն եւ այլն:

Հոգ չէ, հայ ստեղծարար միտքը կանգ չի առել, մենք նաեւ կորցրածն արագ վերականգնելու հատկանիշով ենք օժտված: Եթե երկրաշարժի եւ մյուս աղետների պատճառած վնասները չենք կարողանում վերականգնել կամ 1 մլն արտագաղթածների բացը վերարտադրությամբ լրացնել, չի նշանակում, թե նույնքան ապաշնորհ ու դանդաղկոտ ենք կուսակցություն ստեղծելու հարցում: Բավական է, որ ընտրությունների օրը հայտնի դառնա, մնացածն, ինչպես ասում են, տեխնիկայի հարց է:

Քաղաքական դաշտին ամայանալու վտանգ չի սպառնում, «քամուց քշվածների» տեղը նորերն են լրացնում: Անցնող հինգ տարիներին փառքի գագաթնակետին հասած «Հանրապետություն» միավորումից այսօր խորհրդարան է գնում բզկտված ՀՀՇ-ն, առանց թիկնազորի ուղեկցության: Մեն-միայնակ, անզեն, սեփական ժողովրդից հալածված ու ակամա վտարանդի դարձած առաջնորդի, կուսակցության կարկառուն գործիչների բացակայությամբ: Հարազատ ժողովրդի համար մի քանի «ազատ, արդար եւ թափանցիկ» ընտրություններ ապահովելուց հետո վերջիններս չկարողացան հանդուրժել մայիսի 30-ին սպասվելիք «ոչ ազատ, անարդար, մթագնած...» ընտրությունները, որի պատկերն ահազնանում է թիվ 37 ընտրատարածքի օրինակով: Այս մեկն արդեն կասկած չէ, այստեղ շրջում է (՞) ուրվականը, ո՞վ կհանդգնի մրցակից երեւալ իրեն:

Նախկինների տեղն, իրոք, երբեք թափուր չի մնա: Հնչակյան կուսակցությունն ընտրություններից երես դարձրած Տեր-Հուսիկին կփոխարինի միանգամից երկու քահանայով: Դժվար է կանխատեսումներ անել դեռեւս խորհրդարանի երես չտեսած գործազուրկ քահանաների մասին՝ երկուսով միասին Տեր-Հուսիկի բացակայությունը կկարողանա՞ն զգացնել չտալ: Հուսանք: Հուսանք, որ Երեւանի թիվ 16 ընտրատարածքում առաջադրված Արծրունի Ավետիսյանը եւ 21 ընտրատարածքում առաջադրված Աշոտ Պետրոսյանը հուսախաբ չեն անի: Աշխատանքով կապահովեն եւ իրենց, եւ ընտրողներին, որոնք հատկապես այդ ակնկալիքով են ընտրություններին մասնակցում: Առաջադրման տեղեկագրից պարզեցինք նաեւ, որ հանրապետությունում քահանաների ավելցուկ կա՝ «չի աշխատում»: Երեւս այդ է պատճառը, որ հիշյալ քահանաները որոշել են մոռացության տալ Աստծուն (հուսանք ժամանակավորապես) եւ բախտները փորձել Սատանայի մոտ: Եթե այստեղ էլ չհաջողեք, ի սեր Աստծո, հուսախաբ մի եղեք: Հայ գործարարները նաեւ ձեր մասին են մտածել՝ անձնական եկեղեցիներ են կառուցում եւ այդ գործատուներին հատկապես ձեզ նման քահանաներ են պետք՝ աստվածավախ, քաղաքագետ, գործարար...

Այս խորհրդարանական ընտրությունները սպասվածից ավելի լուրջ են լինելու, քանի որ արմատականորեն փոխվել է առաջադրվածների կազմը: Ասպարեզ են նետվել գործարարները լուրջ մրցակից դառնալով նույնիսկ ամենահմուտ քաղաքական գործչի համար: Նույնիսկ նրանց, ովքեր իրենց մշտական տեղն ունեին նախորդ երկու խորհրդարաններում եւ անկախ Հայաստանի երրորդ խորհրդարանն էլ չեն կարող պատկերացնել առանց իրենց: Եվ որպեսզի չդիմազրկեն ապագա խորհրդարանը, նրանք միանգամայն հավաստելով «ընտրողների ծարավին եւ վստահելով նրանց ուժերին» կրկին առաջադրվում են: Պարտադիր չէ նույն ընտրատարածքում, հիմնականում իրենց «գաղափարները» քարոզելու այլ վայր են ընտրել: Թեպետ շատերը համարձակորեն կարող էին նաեւ նախկին ընտրատարածքներից առաջադրվել, բնակիչները հազիվ թե նրանց անունը հիշեին, առավել եւս դեմքը: Չար լեզուներն ասում են, որ մինչ հավատավոր կուսակցությունները զբաղված էին ստորագրահավաքով, կուսակցություն «չճանաչող» մեր «անկախ» գործարարները միեւնույն ժամանակամիջոցում չափում էին էլեկտորատի ախորժակը՝ 10-ից մինչեւ 50-60 դոլար: Իսկ ի՞նչ խոստանա իր ընտրողին առաջադրված գործազուրկ թեկնածուների հզոր բանակը: Նրանցից ոմանք փորձել են շփոթեցնել ընտրողին, խորամանկել կամ պարզապես չհուսահատեցնել, որ մի օր էլ իրենց համար դուռ կբացվի եւ «չի աշխատում» ձեւակերպումը փոխարինել են «ժամանակավորապես չի աշխատում», «կենսաթոշակառու» ձեւակերպումներով: Իհարկե, միամիտներ էլ կան, որոնք չեն խորշել «գործազուրկ» բնորոշումից:

Միանգամայն փայլուն վիճակում են թիվ 62 ընտրատարածքի ընտրողները, որտեղ իր թեկնածությունն է առաջադրել Շիրակի մարզի դատախազի տեղակալը, 75-ում՝ Տավուշի մարզի դատական ակտերի հարկադիր կատարման ծառայության պետը, թիվ 5-ում՝ Երեբունու եւ Նուբարաշենի դատախազի ավագ օգնականը: Մի օր պետք կգան՝ դատարանում գործ ունենալիս: Իսկ թիվ՝ 57-ում՝ տարածքային հարկային տեսուչը, 55-ում՝ Հրազդանի ՆԳԲ քննիչը, 66-ում՝ Արթիկի սոցծառայության գլխավոր մասնագետը, 47-ում՝ սոցծառայության տարածքային կենտրոնի տնօրենը, որոնք անպայման ընտրողին «լավություն» անելու առիթ կունենան: Թեպետ բրինձն ու ոսպն այս ընտրություններում արհամարհված են, թեկուզ ընտրական օրենքն արգելում է նրանց առաջադրումը, բայց օրենքն արժեւորողն ո՞վ է: Օրենքո՞վ է մի ընտրատարածքում 18 թեկնածուի առկայությունը, մյուսում՝ ընդամենը մեկ...

ՍԱՌԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

«Հայաստանում քաղաքային հեղինակություններ չկան»

Սկիզբը էջ 1

— Դուք հաճա՞խ եք զգացել անպաշտպանվածություն կամ ունեցե՞լ եք անվտանգության հետ կապված խնդիրներ:

— Արդեն բավականին ժամանակ է, ես ունեմ նման խնդիրներ եւ շատ եմ ցավում, նույնիսկ ամաչում, որ զգուշավորությունից ելնելով իմ կողքին մշտապես պահում եմ մտերիմներիս: Դա շատ ամոթալի է մի պարզ պատճառով. ժողովուրդը ճիշտ չի կարող հասկանալ, որ ես ստիպված եմ իմ կյանքի ու անվտանգության համար գնալ այդ «շքեղությանը»: Ես դա նորմալ չեմ համարում եւ ուրախ կլինեի, որ չունենայի նման խնդիրներ ու մեն-մենակ ազատորեն շրջեի քաղաքում: Ես այսօր ինքս ինձ ազատ մարդ չեմ համարում:

— Վերջերս հաճախ է խոսվում քաղաքային հեղինակությունների մասին: Ի դեպ՝ ձեզ եւս վերագրվում է այդ «տիտղոսը»...

— Երբ խոսքը վերաբերում է ինձ, ես ընդհանրապես ինձ քաղաքային հեղինակություն չեմ համարել: Ես ուղղակի կխնդրեի լրագրողներին մի բան, թող մոտենան ժողովրդին եւ հարցնեն՝ քաղաքային հեղինակությու՞ն եմ, թե՞ ինչ: Իմ մասին հաստատ կասեն՝ բարեգործ է: Եթե բարեգործը քաղաքային հեղինակություն է, խնդիր չկա:

— Այդ դեպքում ովքե՞ր են, վերջապես, քաղաքային հեղինակությունները: Ունե՞ն նրանք իրոք այդքան մեծ լծակներ մեր հասարակության մեջ, թե՞ «ժողովրդական բանահյուսության» արդյունք են:

— Իմ պատկերացմամբ «քաղաքային հեղինակություն» կոչվածը հանցագործ աշխարհի մի կարկառուն ներկայացուցիչ է, որն ունի մի խումբ իրեն ենթարկվող մարդիկ, որոնք կատարում են իր հանձնարարությունները: Հիմա ես Երեւանում քաղաքային հեղինակություն չեմ տեսնում: Քաղաքային հեղինակություններ իսկական իմաստով կային 10 տարի առաջ: Մի խոսքով՝ դասական իմաստով քաղաքային հեղինակությունները վերացել են:

— Ձեր կարծիքով որքանո՞վ է մականունն ազդում մարդու իմիջի վրա:

— Եթե իմ մականունը (հարգելով Ռ. Հայրապետյանի խնդրանքը, չենք հրապարակում նրա մականունը. Գ. Մ.) ես պատանեկության տարիներից ժառանգած լինեի, խնդրեմ՝ թող ասեին: Բայց երբ մականունդ քեզ է կպչում չգիտես թե որտեղից, ասենք տատիդ եղբորից, այդ մականունը շահարկելն արդեն վարկաբեկման միջոց է: Երբ վերլուծենք, մամուլը հիշում է իմ գոյության մասին ընտրությունից ընտրություն: Ես ընդհանրապես նպատակ չեմ ունեցել պատգամավոր դառնալու, բայց մարդիկ ինչ-ինչ շահերից ելնելով տարածում են սուտ լուրեր:

— Ինչպե՞ս եք գնահատում նախընտրական մթնոլորտը հանրապետությունում:

— Բերեմ միայն Ավանի օրինակը, առաջադրված 19 թեկնածուից ռեալ հնարավորություններ ունեն 2-3-ը, ինչն ուղղակի անհեթեթություն է: Չի կարելի ընտրությունից ընտրություն ժողովրդին մաս-մաս անել եւ թշնամացնել իրար հետ: Այդ առումով հասարակության մեջ ստեղծվում է հիվանդագին մթնոլորտ:

— Ընտրությունների նախաշեմին սկսվել է թեկնածուների ֆինանսական հովանավորների «որսը»: Գաղտնիք չէ, որ ընտրարշավ կազմակերպելը մեծ գումարների հետ է կապված: Կա՞ մի թեկնածու, որին դուք ֆինանսապես օգնում եք:

— Ֆինանսապես որեւէ մեկին չեմ ցանկանում օգնել, բայց չի բացառվում իմ բարոյական աջակցությունը որեւէ պրոֆեսիոնալի:

— Մեծամասնական ցուցակներում քիչ չեն գործարար շրջանակների մարդիկ, որքանո՞վ է դա ընդունելի:

— Ինչ վերաբերում է գործարարներին, ուզած-չուզած մեր երկրի նման երկրում նաեւ քաղաքականությամբ պետք է զբաղվել, դա այդպես է, սակայն ես ավելի շատ հակված եմ պրոֆեսիոնալ պառլամենտ ունենալուն. մեր խորհրդարանը պետք է համալրվի միմիայն իրավաբաններով, տնտեսագետներով, գիտնականներով:

— Դուք ասացիք, որ գործարարն ուզած-չուզած պետք է զբաղվի քաղաքականությամբ, իսկ գործարարն ուզած-չուզած, ավելորդ խնդիրներից խուսափելու համար, պե՞տք է փնտրի հովանավորներ կամ, այսպես կոչված, «կրիշա»: Հայաստանում հնարավո՞ր է առանց «կրիշայի» գործել:

— Ինչու չէ: Օրինակը մենք: Մենք ոչ մի կրիշա չունենք եւ հաստատ չենք էլ ունենա: Մենք մեր «կրիշան» համարում ենք պետությունը:

— Ի՞նչը նկատի ունեք «մենք» ասելով:

— Ինձ եւ իմ գործընկեր «Գրանդ տոբակո»-ի նախագահ Հրանտ Վարդանյանին: Մենք ցանկություն էլ չունենք «կրիշա» ունենալու: Մեր օրենքն է մեր «կրիշան»: Մենք միասին աշխատում ենք 1995 թ.-ից, երբ ստեղծվեց «Գրանդ տոբակո» հայ-կանադական համատեղ ձեռնարկությունը:

— Մինչեւ օրս հստակեցված չէ, թե ինչ սեփականություն եք տնօրինում, բացի «Գրանդ տոբակո» եւ «Հայծխախոտ» ձեռնարկություններից (Ռ. Հայրապետյանն առաջինի 51, իսկ երկրորդի մոտ 28 տոկոսի բաժնետերն է-Գ. Մ.):

— Ես չեմ խուսափում այդ մասին հրապարակելուց, քանի որ ավելորդ խոսակցություններից խուսափելու ամենալավ ձեւը ճշմարտությունն ասելն է: Անձամբ ես ունեմ նաեւ բաժնետոմսեր «Ձեյթուն» կահույքի ֆաբրիկայում, բաժնետեր եմ նաեւ «Ֆայանս» կերամիկական իրերի գործարանում, որի բաժնետոմսերը նոր ենք ձեռք բերել եւ Հրանտ Վարդանյանի հետ կիսում ենք ընկերության 75 տոկոս բաժնեմասը: Մեր ընտանիքը ունի նաեւ խոշոր եւ մանր եղջերավոր անասունների մեծ գլխաքանակով անասնապահական ֆերմա Աբովյանի Նոր Գյուղում, շատ վաղուց հայրս ունեցել է ռեստորան (դեռեւս 70-ականներից), որը հիմա սեփականաշնորհվել է: Դրանից բացի՝ հայրս բենզալցման կայան ունի Ավանում, իսկ Նոր Նորքի համայնքում, պտտվող լուրերին հակառակ, բենզալցման կետեր չունենք: Այս թվարկածից բացի մնացած բոլոր օբյեկտները, որոնք վերագրվում են ինձ, ես պատրաստ եմ նվիրաբերել այդ ասողներին:

— Տեղական ինքնակառավարման մարմինների մասին այսօրվա օրենքով, փաստորեն, համայնքապետերը չունեն կառավարման համար անհրաժեշտ լծակներ եւ համայնքի սոցիալ-կենցաղային շատ հարցեր լուծում են իրենց միջոցներով՝ դառնալով յուրահատուկ բարեգործներ:

— Թաղապետն այսօր կարծես թե մի մեծ ԺԷԿ-ի պետ է: Դա չի կարող այդպես լինել, կամ պետք է վերացնել այդ պաշտոնի ընտրովի լինելը կամ հստակ օրենսդրությամբ տեղական ինքնակառավարման մարմիններին տալ անհրաժեշտ լիազորություններ, որպեսզի ժողովուրդը մեզ ընտրելով կարողանա մեզանից նաեւ պահանջել: Իմ ընդունելության օրերին մարդիկ մեզ են դիմում միայն օգնության համար, մարդիկ ուղղակի հանապազօրյա հացի փող են խնդրում:

— Չե՞ք կարծում, որ չունեւորների վերաբերմունքը ունեւորների նկատմամբ Հայաստանում ավելի շատ ատելության է նման:

— Այո, որովհետեւ ունեւորը պետք է աշխատի օգնել չունեւորին: Այդ ատելությունը բխում է նրանից, որ ունեւորներն իրենց շատ սխալ են պահում, չի կարելի արհամարհել, մեկուսանալ ժողովրդից:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Դիտարկումներ

Ծնվել է 1932 թ. ապրիլի 17-ին, կիրակի, կենդանակերպի Խոյ նշանի տակ, լուսնի 13-րդ օրը: Ըստ միջնադարյան աստղաբանների՝ «այս օրը ծնված երեխան երկար եւ բեղմնավոր կյանք կունենա»:

Խոյ են կոչվում այն մարդիկ, որոնց ծննդյան պահին Արեւը գտնվում էր Խոյ նշանի տիրույթում: Սա կենդանակերպի ամենաակտիվ նշանն է, խիստ ընդգծված առաջնորդի որակներով՝ կամքի ուժով, քաջությամբ, լավատեսությամբ, փառասիրությամբ: Նրանց գործունեության բնագավառները չափազանց լայն են, բայց ուր էլ հայտնվեն հանդես են գալիս որպես առաջամարտիկ, կազմակերպիչ, ղեկավար: նկատմամբ: Արված պայմաններում երբեմն ի հայտ է գալիս «ով մեզ հետ չէ՝ մեր դեմ է» կարգախոսը:

Ծննդյան պահին ծագող կույսի նշանը եւ լուսնի դիրքը նույն նշանում բացահայտում են անձի հետեւյալ բնորոշումները. «Խելացի եմ, տրամաբանող եւ զգույշ»: Պատրաստ է օժանդակել կոնկրետ գործերի, այլ ոչ թե հանդիսատես մնալ անորոշ ցավակցությամբ: Դժվարությամբ է բացվում ուրիշների առջեւ: Նրա իսկական ռեակցիան կարող եք տեսնել, եթե ցույց տաք մի շատ հետաքրքիր երեւույթ, գործ՝ մինչ այդ իրեն անծանոթ: Նա գործի մարդ է, ավելի շատ պրակտիկ, քան թե տեսաբան:

Մարս, Մերկուրի, Ուրան մոլորակների միացությունը տալիս է արագ ցահայտվում:

Լուսնի հանգույցների դիրքը կույս-ձկներ նշաններում խոսում է կյանքի առաջին փուլում մանրախնդրության հասնող քննադատական, տռակեր մարդու, օրինականության եւ կարգապահության հետամուտ, վերեւից եկած բոլոր հրամանները կատարող, դրանց բովանդակության եւ հետեւանքների մասին առանձնապես չհոգացող անհատականության մասին: Ժամանակի հետ այդ հատկությունները մեղմվում են, հղկվում եւ այժմ իրականությունը պարտադրում է չկառչել տառից, այլ ունկնդրել հոգու եւ խղճի ձայնին: Սա բավականաչափ դժվարին խնդիր է, քանի որ լողալ հայտնի չէ, թե ո՞ւր, դեպի «անորո-

ՏԱՐԵԴԱՐՁ

Կարեն Դեմիրճյան

Աստղաբանական դիմանկար

կյանքում հաջողության են հասնում համարձակության, ռիսկի, անձնական նախաձեռնության, նպատակաուղղվածության շնորհիվ: Գործում են այնքան ժամանակ, քանի դեռ չի կորել նորույթի հմայքը: Քաղաքականության մեջ պաշտպանում են «ուժեղ ձեռքի» սկզբունքը, սակայն հիմնված արդարության եւ օրենքի վրա:

Բացասական գծերից են ագրեսիվությունը, տակտի ու դիվանագիտության բացակայությունը, արագ հիասթափվելը եւ գործը մինչեւ վերջ չհասցնելը: Շատ հաճախ նրանց խոսքն ու գործն առաջ են ընկնում մտքից, կամ այլ կերպ ասած, գործում են եւ հետո միայն մտածում:

Նրանց հետ շփվելիս հարկավոր է պահպանել միաժամանակ եւ քաղաքավարություն, եւ հաստատակամություն, խոսել հարգանքով, բայց եւ ուղիղ ու շիտակ, առանց ծամծմելու եւ կեղծելու, քանի որ շատ զգայուն են ու բռնկվող, ունեն արդարության սրված զգացում:

Աստղացույցին նետված առաջին հայացքից իսկ երեւում է տիպիկ պետական գործիչը, քանի որ բոլոր մոլորակները, Սատուրնից բացի, գտնվում են հորիզոնից բարձր դիրքերում, հող եւ կրակ տարերքներում: Դա նշանակում է, թե անհատը գործի մարդ է, ակտիվ, ճանապարհ հարթող, այսօրվա գործը վաղվան չթողնող: Նա ամեն ինչ լուծում է վստահ, համառ եւ հետեւողական ձեւով, կանգ չի առնում մինչեւ չդառնա դրության տերը:

Ունի մեծ կարողություններ մարդկանց, շրջապատի, հասարակության վրա ազդելու եւ վերափոխելու: Դժվարին խնդիր, որը պահանջում է նշանակալի փորձի ծեքերում: Այսպիսի մարդիկ կյանքից շատ բան են պահանջում եւ շատ էլ ստանում են: Այդպիսի կյանքն անընդհատ պայքար է եւ անընդհատ վերափոխություն:

Այնինչ, նրա կարողությունների ամբողջական բացահայտումը հնարավոր է միայն արտակարգ, վտանգավոր իրավիճակներում: Այդ ժամանակ է, որ ի հայտ են գալիս հանգամանքների բարենպաստ դասավորություն, առանձնահատուկ ընդունակություններ, որոնց մասին կարող է եւ երկար ժամանակ չգիտակցել, չիմանալ: Եվ ընդհանրապես, հաջողության հասնելու գրավականը ինչ-որ բան հիմնովին վերափոխելն է, որի հնարավորությունն ի հայտ է գալիս ծայրահեղ իրավիճակներում: Ծրագրի իրականացմանը կարող են խոչընդոտել միայն սնապարծությունն ու թաքնված էգոիզմը:

Այսպիսի անհատականությունը հաճախ կապված է եւ ունի իշխանություն ուրիշների արժեքների եւ ֆինանսների նկատմամբ: Այստեղից էլ կարեւորությունը խմբակային շահի եւ էթիկայի, չգրված օրենքների

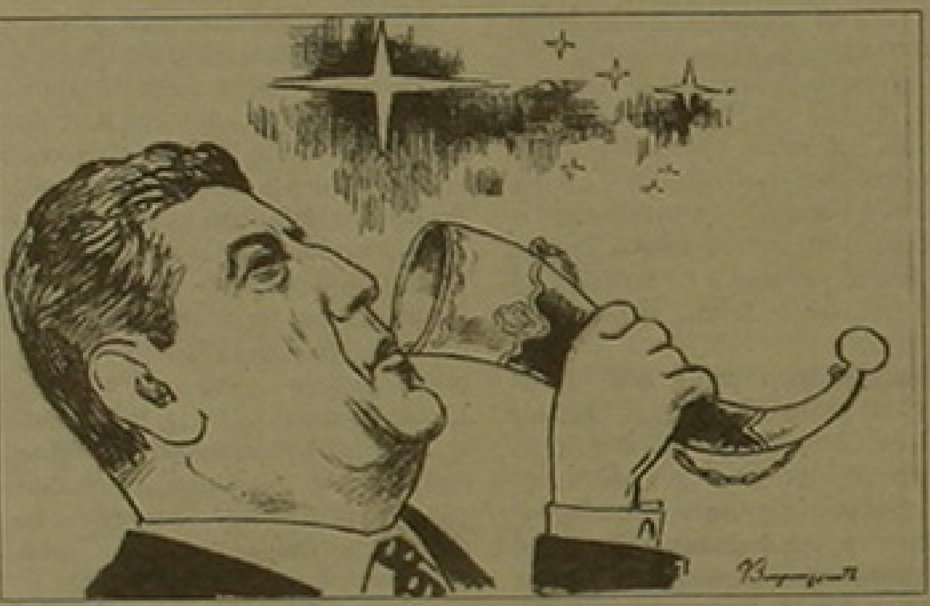

եւ գործնական մտածողություն, սուր ինտելեկտ, կտրուկ, դիպուկ քննադատական եւ ծաղրական խոսք, օրիգինալ գաղափարներ: Նրա համար բավարար չէ խնդիրների մասին խոսելը, նա դրանք լուծում է: Սկզբունքայնությունն արտահայտվում է գործնական հարցերում: Գաղափարների իրականացման եւ զարգացման ճանապարհին գործում է պլանավորված եւ հետեւողական: Դա է նրա հաջողության գրավականը: Ոսկը գերադասում է քանակից:

Լուսին-Նեպտուն միացությունը խոսում է թաքնված զգացմունքայնության եւ երբեմն սենտիմենտալության հասնող հուզականության մասին: Նրան հեշտ չէ գլուխ հանել իր սեփական զգացմունքից: Սքափ, կշռադատող մի անհատականություն, որը, սակայն, կարող է անսպասելի հուզվել մի պատահարի, դեպքի առիթով: Հոգեկան հանգստության եւ ներքին բավարարվածության համար շատ կարեւոր է ընդարձակ եւ հարմարավետ տունը, որտեղ ամեն ինչ իր տեղում պետք է լինի: Սիրում է հյուրընկալել եւ հյուրասիրել: Ունի շատ ընկերներ, որոնք պատրաստակամ են: Ընկերներին վերաբերվում է ընտանեբար: Սատուրնի դիրքը խոսում է սեփական երեխաների նկատմամբ պահանջկոտության եւ խստության մասին: Չի սիրում հաճախակի հանդես գալ, երեւալ հասարակության մեջ, գուշակել իր նախասիրություններն ու համակրանքը, որոնք ի հայտ են գալիս ավելի թաքնված եւ զգույշ տեսքով: Աշխատանքում սիրում է նորամուծություններ, այդ թվում եւ նորագույն տեխնիկայի օգտագործում:

Վեներա մոլորակի դիրքը երկվորյակներ նշանում եւ աստղացույցի բարձրագույն կետում տալիս է հաջողություն գեղեցիկ սեռի ներկայացուցիչների մեջ, նպաստում է սահուն կարիերային, վերադասի եւ ղեկավարների հետ ներդաշնակ կապերին եւ հովանավորությանը:

Լուսին-Վեներա լարված կապը խոսում է արվեստի, գեղեցիկի հանդեպ զգայնության մասին, որը սակայն տրամաբանության գերակշռության պատճառով լիովին չի բացը», անտեսանելին եւ անշոշափելին, համար բան չէ: Անցյալում, եթե ինչ-որ մեկը թակում էր դուռը, նա կարող էր հանգիստ ծեւացնել, թե ներսում ոչ ոք չկա, այնինչ թակողը կարող էր լինել ինքը՝ Նախախնամությունը: Հեռանկարում ամեն ինչ չէ, որ կարող է կորած համարվել «Սպիտակ Լուսնի» հատուկ դիրքի պատճառով, եւ ճշմարիտ ուղին ճիշտ գործընկեր, դաշնակիցներ գտնելու, որոշակի զոհողությունների դիմելու, վստահություն վերականգնելու խնդիրների մեջ է թաքնված: Այժմ հարկավոր է հրաժարվել նախկին հավակնություններից, երկարաժամկետ հաշվարկներից եւ ունկնդիր լինելով ներքին ձայնին, ամբողջ փորձն ու գիտելիքները նվիրել գործընկերներին, հասարակությանը եւ ժողովրդին:

Աստղացույցն ունի մի առանձնահատկություն եւս, որը արտահայտված է մեր շատ պետական գործիչների մեջ: Դա մոլորակների «ընդդիմադիր» կարգն է: Սա նշանակում է, որ հակառակորդները հիմնականում հանդես չեն գալիս բացահայտ ձեւով, գերադասում են գործել գաղտնի ու թաքնված, որպես «գառան մորթի հագած գայլեր»: Արժե զգուշանալ նաեւ շողոքորթ եւ կեղծավոր «ընկերներից»:

Այս տարին 1999 թ., դժվարին է, չնայած նոր փոփոխությունների եւ հնարավորությունների ընդլայնմանը: Ակցենտավորված կարիճի նշանը խոսում է դժվարությունների, փորձությունների, գործադրվող համառ ճիգերի մասին՝ կապված հասարակական գործունեության եւ դիրքի հետ: Դրանք հաճախ ուղեկցվում են մեղադրանքներով եւ բամբասանքներով, կոնֆլիկտներով: Վտանգավոր է շուտափույթ եւ չմտածված որոշումներ կայացնելը: Համբերատար գործողությունները կարող են միայն գործին վնասել: Տարին առատ է շփումներով, հանդիպումներով, խոսակցություններով, կարճատեւ ուղեւորություններով: Հարկավոր է առավել ուշադիր լինել առողջության նկատմամբ:

ԳԻՏԱԿԱՆ ԱՍՏՂԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

ԳՅՈՒՄՐԻ

Նոյեմբերյանի չորացող դեղձենիների մեջ «զեյթունի օազիս»

Տավուշի մարզի հեռու անկյուններից մեկում գտնվում է Բագրատաշեն անունով մի գյուղ: Ժամանակին այս գյուղը հայտնի է եղել դեղձի այգիներով: «Ծեր Դեբեդով» Վրաստանի բուրաքնակ Սաղափլոյից բաժանված այս հողի վրա գյուղացին ապրում էր իր աշխատանքով, հող էր մշակում, բերք ստանում եւ այդ եկամտով ապահովում ընտանիքը: Ամենակարեւորն այն էր, որ դա գյուղացին հաճույքով էր անում եւ ոչ թե ծանր պարտավորությամբ: Հայ մարդը մի քիչ բերահավատությամբ, մի քիչ զարմանքով սեփական ծիրքատուղն էր աճեցնում նաեւ, եւ տնտեսություններից մեկը կոչվում էր Զեյթուն սովխոզ:

Բայց շուտով Բագրատաշենն էլ է ներխուժում շուկան եւ դեպի նման բերքի տակ առնում ամբողջ գյուղը: Ինչպիսի հետքեր կթողնի առեւտուրն այս մաքուր ու խաղաղ կյանքով ապրող անկյունում: Իհարկե՝ ոչ դրական: Իսկ բացասական գծերի մասին խոսելիս նախ ուշադրության կենտրոնում հայտնվում է դպրոցականների՝ մեր ապագա սերնդի խնդիրը: Գյուղի երկու միջնակարգ դպրոցներում, մանավանդ բարձր դասարաններում խլացել է աշակերտների թիվը: «Ինչո՞ւ են ուսումը կիսատ թողնում» հարցին դպրոցականները պարզ ու հստակ պատասխան ունեն. գրել-կարդալն էլ բավական է, միեւնույն է, իրենք հեռանկար չունեն՝ ուսումը շարունակելու բարձրագույն հաստատություններում: Եվ աշակերտը գնում է շուկա՝ այս կերպ ինչ-որ չափով օգնուս բերելով ընտանիքին:

Դժվար չէ տեսնել, որ առեւտուրը խորը բացասական հետքեր է թողնում հողն պարեցնող եւ նրանով ապրող գյուղացու վրա: Սեփականաշնորհումից անմիջապես հետո հող մշակելը դարձավ անհնարին մի գործ, քանի որ գյուղացին չուներ համապատասխան տեխնիկա, եւ ամենակարեւորը՝ դժվար խնդիր էր դարձել ոռոգումը: Վերջապես տարապանքի արդյունքն ի՞նչ պետք է բերի գյուղացուն. կկարողանա՞ իրացնել բերքը, դրանով կապահովի՞ ընտանիքի գոյությունը: Իսկ ի՞նչ կլինի, եթե բազմաթիվ չար անձնկալների հետ բնության պատահարները զրկեն նրան այդ բերքից: Այս բոլորը ստիպեցին, որ գյուղացին էլ զբաղվի առեւտրով՝ համոզված, որ կապահովի իր ընտանիքի «հացի խնդիրը»:

Հողը մնաց անմշակ, մեռան դեղձի այգիները, իսկ գյուղ վստահաբար մուտք գործեց խաբեբայությունը: Լքված ու անմշակ հողի մի մասը գյուղացու ծեռքին կարոտ մնաց, փոքր մասում էլ ոմանք կարողացան ոչ բարձրորակ ցորեն աճեցնել: Հողը փոշով է ծածկվում, ինչպես հողից օտարված եւ սեղանիկի կողքին մոլոր կանգնած գյուղացու դեմքը՝ ծամածռված ժպիտով:

Բայց գյուղին հարող սարալանջին հեռվից երեւում է մի կանաչ տարածք: Պարզվում է, որ ծիրքատուղը դեղձի նման «նրբակենցաղ» չէ եւ ոչ էլ բուժման ու ոռոգման նկատմամբ խիստ պահանջկոտ: Եվ ահա, հեռվից վախվորած ժպտում է փոքրիկ այգին՝ «զեյթունի օազիսը», որ միշտ կանաչ է եւ իր անխնամ ու մանր պտուղն է բերում մարդկանց:

Նա փորձում է չօտարվել եւ հավատով սպասում է իսկական տիրոջ հայտնվելուն:

ՏԱԹԵՎԻԿ ՍԱՖԱՐՅԱՆ

Վետերանները հասարակայնության ուշադրության կենտրոնում

ՀՀ պաշտպանության, զինված ուժերի եւ աշխատանքի վետերանների խորհուրդը Մեծ հայրենականի եւ Շուշիի ազատագրման հաղթանակների նախօրեին հրավիրել էր տոնական համագումար, որը հինգերորդն էր: Ապրիլի 15-ին Հայհամերգի փոքր դահլիճում համագումարին ներկա գտնվելու հնարավորություն էր ստացել վետերանների փոքր մասը, քանի որ կազմակերպությունը ներառում է 100 հազար վետերանների, որոնցից 24 հազարը երկրորդ համաշխարհայինի մասնակիցներ են: Համագումարի պատվավոր հյուրերի թվում էին պաշտպանության փոխնախարար Աստվածատուր Պետրոսյանը, գեներալ գնդապետ Գուրգեն Դալիբալթայանը, Երեւանի քաղաքապետ Սուրեն Աբրահամյանը, սոցիալական ապահովության նախարար Գագիկ Եգանյանը եւ այլ բարձրաստիճան զինվորականներ ու պաշտոնյաներ: Սոցապ նախարարն ու պաշտպանության փոխնախարարն ընթերցեցին ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի եւ պաշտպանության նախարար Վազգեն Սարգսյանի շնորհավորական ուղերձները, ուր վերջիններս մեծապես կարեւորում էին վետերանների դերը խորհրդային շրջանում հայ զինվորի պատիվը բարձր պահելու եւ ներկայումս ազգային բանակի կազմավորմանը նպաստելու ներդրումներում:

Ցավոք, վետերանները երկար ժամանակ մոռացության էին մատնված, իսկ հաճախ նույնիսկ ծաղրի առարկա էին դառնում, ինչը հետեւանքն էր խորհրդային նվաճումների՝ մի ընթացք տեւած մեր մերժողականության: Ինչպես ելույթում նշեց վետերանների խորհրդի նախագահ Պերճ Բոշնաղյանը, վերաբերմունքն այժմ փոխվել է: Ավելացրեց նաեւ, որ վետերանները մտահոգված են երիտասարդ սերնդի՝ զինծառայությանը ֆիզիկապես ու հոգեբանորեն անպատրաստ լինելու փաստից: «Մենք պետք է դաստիարակենք այնպիսի տղաներ, որոնք մինչ զորակոչվելը կունենան նախնական ռազմական գիտելիքներ», ասաց պրն Բոշնաղյանը:

Փոխնախարար պրն Պետրոսյանն իր ելույթում հետաքրքիր հայացք նետեց հայ վետերանների անցած փառավոր ուղուն, իսկ Սուրեն Աբրահամյանը տեղեկացրեց, որ քաղաքապետարանն արդեն միջոցներ է հատկացրել՝ երկրորդ համաշխարհային պատերազմում զոհված հերոսների հուշաքարերը վերանորոգելու: Իր հերթին սոցապ նախարարը հայտնեց, որ վերականգնվելու եւ ավելացվելու են վետերանների արտոնությունները, իսկ 2000 թվականի հունվարի 1-ից վերջիններիս տրվելու են նաեւ կենսաթոշակներ: Սոցիալապես անապահով վիճակում գտնվող վետերաններին մնում է համբերել «ընդամենը» 8-9 ամիս...

Համագումարին մասնակցելու հրավեր էին ստացել քաղաքական կուսակցությունների լիդերները, որոնցից ներկա էին ՀՌԱԿ ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանը եւ Կոմկուսի նախագահ Սերգեյ Բադալյանը:

ԱՆՈՒՇ ԲԱԲԱՅԱՆ

Բաց նամակ Սեբաստիա-Մալաթիայի քաղաքապետին

Այս նամակը նախընտրական գովազդ չէ, վստահեցնում ենք: Այն ստացել ենք ավելի քան 1 ամիս առաջ: Համաձայն չենք հատկապես Անդրանիկի արձանի վերաբերյալ գովեստին. այդ արձանը ձախողված գործ է: Սակայն հրատարակում ենք նամակը, հարգելով խոսքը 87-ամյա ծերունու, որը 1 ամիս ամեն օր խմբագրություն է գալիս խնդրելով տպել իր նամակը:

Խորին ու խորին շնորհակալություն հայ ազգի հերոս գեներալ-մայոր Անդրանիկի կիսանդրին «Հայաստան» կինոթատրոնի մոտ տեղադրելու համար: Դուք ստեղծել եք լավ զբոսայգի՝ գեղեցիկ քարերով, նստարաններով, դասերը լուսավորել եք ջահերով: Մի խոսքով, այդպիսի տարածք, այդպիսի հոյակապ զբոսայգի քաղաքում չկա: Հայ մեծ զորավար Անդրանիկի ծննդյան 134-ամյակի առիթով կանգնեցված հոյակապ կիսանդրին ուրախացնում է տասնյակ հազարավոր մարդկանց, անցնող-եկողը կանգնում ու նայում է այդ շեղ հուշարձանին: Անդրանիկի արձանի կողքերը ջրով կողմից սալապատված են, ինչպես նաեւ գեղեցիկ ու համաչափ անցկացված են ջրի խողովակներ՝ կորթողի ջրով կողմում տնկված ծաղիկները ջրելու համար: Բարեկարգվել է մեծ տարածություն:

Մի խոսքով, Բանգլադեշի կենտրոնը դարձել է գեղեցիկ զբոսայգի: Պրն Զաքիկյանը այցելում է, նայում, որոշ ցուցումներ տալիս աշխատողներին եւ մաղթում հաջողություն:

Կրկին շնորհակալություն ենք հայտնում մեր սիրելի Զաքիկյանին կարեւոր աշխատանքի համար:

ՀԵՆՐԻԿ ՄԽԻԹԱՐ
ԽԻԿԱՆԴԱՐՅԱՆ
Հայրենական պատերազմի 2-րդ խմբի հաշմանդամ,
65 տարվա մանկավարժ

digitised by A.R.A.R.@

ՍՓՅՈՒՌՔԱՀԱՅ ՄԱՄՈՒԼ

Թուրքերին ընդօրինակելով ադրբեջանցիները մեղադրում են հայերին 1918-ի ցեղասպանության մեջ

ԱՄՆ-ում Ադրբեջանի Հանրապետության դեսպանական ներկայացուցչությունն անցյալ ամիս հաղորդագրություն է հրապարակել, որով հայերին մեղադրում է 1918-ին ազերիների ցեղասպանությունը իրականացնելու մեջ: Նախագահ Ալիեւը 1918 թվի մարտի 31-ը հայտարարել է «Ադրբեջանցիների ցեղասպանության օր»:

Ազերիները ակնարկում են Բաքվում քաղաքական միավորումների եւ կոմունիստ Ստեփան Շահումյանի ղեկավարած զինվորական հեղափոխական կոմիտեի կարմիր պահակախմբի միջեւ մարտի 30-ին տեղի ունեցած բախումը, որի ընթացքում մի քանի հազար մահմեդականներ եւ հայեր են զոհվել: Փարիզում 1919 թվին Ադրբեջանի պատվիրակությունը մահմեդական զոհերի թիվը 12 հազար էր նշում, մինչդեռ Շահումյանն ինքը հաղորդել է, որ երկու կողմերի ընդհանուր զոհերի թիվը եղել է 3 հազար: Այս եւ մյուս բախումների ամբողջական պատմությունը նկարագրված է պրոֆ. Ռիչարդ Հովհաննիսյանի «Հայաստան: ճանապարհ դեպի անկախություն» գրքում:

Նման ակնարկներով ազերիները պարզապես ընդօրինակում են թուրքերին: Ճիշտ այնպես, ինչպես թուրքերն են ժխտում 1915-ի հայերի ցեղասպանության փաստը, ազերիները ժխտում են հայերի կոտորածները՝ սկսած 1900-ականների սկզբներից եւ շարունակված 1990-ականների դեպքերով Բաքվում, Սումգայիթում եւ ամբողջ Ադրբեջանի տարածքում:

1918 թվից առաջ եւ հետո հայերի պարբերական կոտորածներ են եղել ազերիների կողմից: Որոշ դեպքերում եղել են նաեւ ազերիների կոտորածներ հայերի կողմից: Ընդհանուր առմամբ, սակայն, առավել մեծ թվով հայեր են կոտորվել, քան ազերիներ: Այդ արյունալի դեպքերից մեկն ու մեկը առանձնացնելն ու ցեղասպանություն անվանելը պարզապես անմիտ ու նույնիսկ ծիծաղելի արարք է, որից թուրքական հոտ է փչում:

Եվ իրոք, կատարվածը թուրքերին բնորոշ խաղ է: Մեկուկես միլիոն հայերի ցեղասպանությունը իրագործելու փաստից հանրության ուշադրությունը շեղելու նպատակով թուրքական կառավարությունը՝ ժխտելուն զուգահեռ, վերջին տարիներին ակտիվորեն սկսել է հայերին մեղադրել թուրքերին կոտորելու մեջ: Այս ամսվա սկզբներին Թուրքիան հայտարարել է, որ Իգդիրում հուշարձան է կանգնեցվելու թուրքերի «ցեղասպանության» զոհերի հիշատակին, եւ որ այդ հուշարձանը ունենալու է ավելի քան 50 մետր բարձրություն, որպեսզի տեսանելի լինի նաեւ... Երեւանից:

Թուրքերն ու ազերիները չեն գիտակցում, որ ինչքան շատ ու հաճախ ժխտեն ու ստեն հայերի ցեղասպանության փաստերը, այնքան ավելի համառորեն եւ հետեւողականորեն են հայերը հետամուտ լինելու դրանց ճանաչմանը ամբողջ աշխարհով մեկ: Անցած հարյուրամյա տարիների ընթացքում մենք չենք հրաժարվել այդ ջանքերից եւ չենք էլ հրաժարվելու այսուհետեւ մինչեւ չհասնենք մեր նպատակին:

Մինչ այդ, թուրքերն ստիպված են՝ լինելու հանդուրժել իրենց ոճրագործությունները պարզապես հիշեցնողներին եւ մեծ գումարներ ծախսել՝ աղավաղելու համար պատմական ճշմարտությունը: Ինչքան շուտ նրանք ընդունեն ցեղասպանությունը իրագործած լինելու փաստը, այնքան շուտ նրանք կկարողանան բարձր պահել իրենց գլուխները եւ ընդմիշտ սրբել մրոտված անունն իրենց ազգային հոգեբանությունից:

Վերջին շրջանում ՆԱՏՕ-ի կողմից Հարավսլավիայի ռմբակոծության առիթով Թուրքիան իզուր է փորձում ներկայանալ որպես մարդասիրական երկիր, որը մտահոգված է ալբանացիների ճակատագրով: Մարդու իրավունքների խախտման իր պատմական անցյալով նա ոչ ոքի չի կարող խաբել իր կեղծ քաղցրությամբ: Զանգվածային լրատվական միջոցները այս օրերին բազմիցս անդրադարձել են թուրքերի կողմից իրականացվող քրդերի էթնիկական մաքրագործման բազմաթիվ փաստերին եւ զուգահեռներ անցկացրել հայերի ցեղասպանության հետ:

Թուրքերին խայտառակելու մեկ ուրիշ առիթ էլ հանդիսանալու է Վաշինգտոնում թուրքական դեսպանության նոր շենքի բացման արարողությունը այս ամսվա 23-ին: Հանդիսությունը նախապես ծրագրված էր անցկացնել ապրիլի 24-ին, բայց, ըստ երեւույթին, անվտանգության նպատակներով պետքարտուղարությունն առաջարկել է նրանց փոխել ամսաթիվը, հաշվի առնելով, որ Թուրքիայի եւ Ադրբեջանի նախագահների ներկայությունը կարող է առավել բորբոքել հայ ցուցարարներին:

Վերջում ավելացնեմ, որ Միացյալ Նահանգներ- Ադրբեջան առեւտրի պալատը վերջապես բարեհաճել է բացատրություն տալ ապրիլի 27-28-ին Ալիեւի ներկայությամբ Լոս Անջելեսում նախատեսված կոնֆերանսի հետաձգման վերաբերյալ:

Բացատրության մեջ ասվում է, որ նախագահ Ալիեւը «չի կարողանալու Լոս Անջելես այցելել իր ծրագրերի անկանխատեսելի փոփոխությունների հետեւանքով», եւ այդ պատճառով Ադրբեջանին նվիրված կոնֆերանսը տեղի կունենա Վաշինգտոնում առաջիկա հոկտեմբերի 25-26-ին, Ալիեւի փոխարեն Ադրբեջանի վարչապետի ներկայությամբ:

Հետաքրքիր է, ինչ «անկանխատեսելի փոփոխություններ» են տեղի ունեցել Ադրբեջանի նախագահի ծրագրերում, որ նա ստիպված Լոս Անջելես կատարելիք իր առաջին այցը չեղյալ է հայտարարել: Չլինի՞ Կալիֆոռնիայի հայահոծ համայնքների ծրագրած «ջերմ ընդունելությունն» է նրան խրտնեցրել:

ՀԱՐՈՒԹ ՍԱՍՈՒՆՅԱՆ
«Կալիֆոռնիա կուրիեր»

Հարավսլավիայի դեմ ռազմարշավն ԱՄՆ-ի վրա արդեն 600 մլն դոլար է նստել

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 16 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հարավսլավիայի դեմ ԱՄՆ-ի օդային ռազմարշավի ծախսերն առաջին երեք շաբաթում կազմել են 600 մլն դոլար: Իսկ յուրաքանչյուր հաջորդ ամսում գումարը կգերազանցի 1 մլրդ դոլարը: Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի հաղորդման, այս տվյալները հինգշաբթի օրը տրամադրել են ԱՄՆ-ի Կոնգրեսի բյուջետային վարչության փորձագետները, որոնք հաշվարկել են Բալկաններում ռազմական գործողության մոտավոր ծախսերը:

Չեռնոգորիայի նախագահը պահանջել է դադարեցնել ռմբակոծումները

ՓԱՐԻԶ, 16 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Չեռնոգորիայի նախագահ Միլո Ջուկանովիչը պահանջել է դադարեցնել Հարավսլավիայի ռմբակոծումները եւ Բելգրադին կոչ է արել վերսկսել Կոսովոյում խաղաղ կարգավորման գործընթացը: Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի հաղորդման, այս մասին նա հայտարարել է Արեւմտյան եվրոպայի երկրների մայրաքաղաքներում հինգշաբթի երեկոյան տարածված պաշտոնական հաղորդագրության մեջ: «Չեռնոգորիայի ղեկավարությունը, ասվում է փաստաթղթում, վճռականորեն պահանջում է դադարեցնել ՆԱՏՕ-ի ռմբակոծություններն ու բռնության ցանկացած ձեւ եւ եռանդուն կոչով դիմում է Հարավսլավիայի իշխանություններին՝ անհետաձգելիորեն հանդես գալ խաղաղ նախաձեռնությամբ, որը կարող է հանգեցնել Կոսովոյի շուրջ քաղաքական երկխոսության»: Հարավսլավիայի վերջին իրադարձությունները, ասվում է նախագահական հաղորդագրության մեջ, «ապակայունացրեցին տնտեսությունը (Չեռնոգորիայի) եւ լրջորեն խարխլում են բնակչության կենսամակարդակը, որը խորանում է Կոսովոյից տասնյակ հազարավոր գաղթականների ներհոսքով»:

ԲԱՐԵԿԱՄ ԵՐԿՐՆԵՐ

Ազատ ու անկախ Սիրիան նշում է իր ազգային տոնը

Իր վեցհազարամյա քաղաքակրթության պատմության ընթացքում Սիրիան բազմիցս ընկել է օտարերկրյա զավթիչների ու նվաճողների իշխանության ներքո: Միշտ էլ Սիրիայի ժողովուրդը իր բոլոր հատվածներով, դավանանքներով, հոսանքներով ուժ ու եռանդ է գտել թոթափելու օտարերկրյա ծանր լուծը: Հռոմեացիների, բյուզանդացիների, մոնղոլ-թաթարների, օսմանցիների ու մամլուքների, ֆրանսիացի գաղութարարների երկհազարամյա զավթումներից ազատագրված Սիրիայի Արաբական Հանրապետությունը այսօր կանգնած է 21-րդ դարի շեմին, տոնելով անկախ պետականության ազգային տոնը ապրիլի 17-ին: Երկրի սիրված ղեկավար Հաֆեզ ալ Ասադը 1970 թ.-ի 16 նոյեմբերի «Բարենորոգչական շարժմամբ» կարողացավ այնպիսի մակարդակի հասցնել երկրի հեղինակությունն ու վարկը, որի նմանը չէր տեսել օտարի լծից 2-րդ աշխարհամարտի ավարտին միայն ազատագրված երկիրը: Որոշ ճակատների վրա հաղթանակներ արձանագրելով 1973 թ.-ի պատերազմում Իսրայելի դեմ, Սիրիայի Արաբական Հանրապետությունը «Ոչ պատերազմ, ոչ խաղաղություն» իրավիճակում կարողացավ վերականգնվել տնտեսապես, երկրի քաղաքներում ու ավաններում հիմնել ծանր ու թեթեւ արդյունաբերական կառույցներ, միաժամանակ քաջալերել ազգային արտադրանքի ու պտուղների վաճառքն ու օգտագործումը ներքին շուկաներում ու տարածաշրջանում: Միաժամանակ ստեղծելով հզոր բանակ ու անվտանգության ուժեր, Սիրիան դարձավ ի վերջո քաղաքականապես կայուն երկիր, միաժամանակ օգնության ձեռք մեկնելով Լիբանանին, դուրս գալու քաղաքացիական պատերազմի դժվարին իրավիճակից: Պաղեստինյան ու արաբական բռնագրավված հողերի հարցում նախագահ Հաֆեզ Ասադը ցուցաբերեց անզիջում կեցվածք, նախընտրելով «Արդար խաղաղություն քաջերի միջեւ» եւ ոչ թե անձնատվություն: Սիրիան նույնպիսի նվաճումներ իրականացրեց մշակույթի, բարձրագույն կրթության, սոցիալական ապահովության բնագավառներում, իսկ երկրի գլխավոր քաղաքներ Լաթաքիան, Դամասկոսն ու Հալեպը հյուրընկալեցին միջերկրականյան, համաարաբական ու տարածաշրջանային մարզական խաղեր եւ իրադարձություններ:

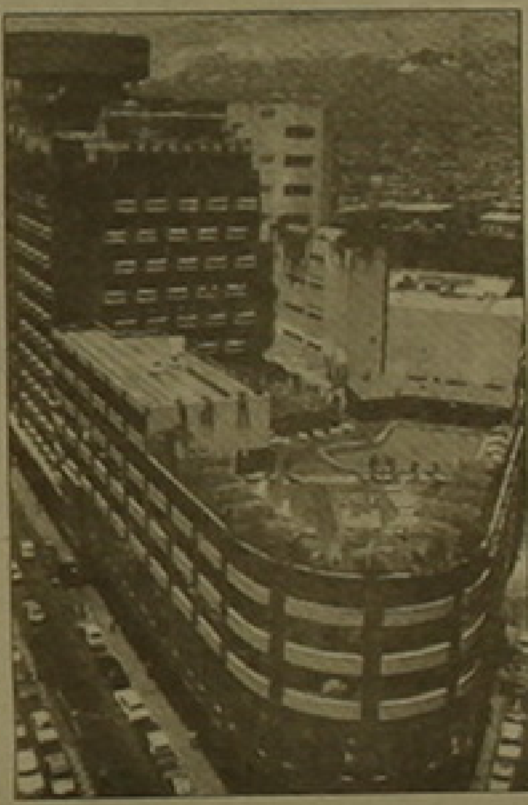

Արտաքին քաղաքականության բնագավառում Սիրիան չներքաշվեց արկածախնդրական, ռազմական կոնֆլիկտների մեջ, ձախողեցրեց նաեւ երկու ճակատի վրա Սիրիային հարվածելու թուրք-իսրայելյան ծրագրերը: Երկիրը շարունակում է իր ջանքերը արաբական միասնականության ամրապնդման ու «Բաաս» կուսակցության ծրագրերի իրագործման համար, որը հայտարարում է՝ «Մեկ արաբ ազգ, մեկ պատգամով միություն, ազատություն»: Առանց այդ միության ու միաբանության այսօրվա աշխարհում շատ դժվար է գոյատեւել որպես հարգված ազգ ու ժողովուրդ:

Մեծ եղեռնից մազապուրծ հայերի որդիներն ու թոռները այսօր շարունակում են ապրել, ստեղծագործել ու բարգավաճել հայասեր նախագահի իշխանության ներքո: Նրանք եւս նշելու են ապրիլի 17-ի ազգային տոնը, որը նաեւ ազատություն ու խաղաղություն բերեց բազմաչարչար հայի խլյակներին, որոնք այսօր հարգված ու բարեկեցիկ քաղաքացիներ են Սիրիայի բոլոր քաղաքներում: Հայկական գաղթօջախը շարունակում է իր նպաստը բերել երկրի տնտեսության ու արդյունաբերության զարգացման, առեւտրի, մշակույթի, արվեստի բնագավառներում:

Հայաստանի Հանրապետության ու Սիրիայի Արաբական Հանրապետության կապերը ամուր են, արաբական այդ բարեկամ երկիրը փաստորեն Հայաստանի ու հայ ժողովրդի հուսալի գործընկերն է Մերձավոր Արեւելքում ու տարածաշրջանում: Քաղաքական, տնտեսական ու ռազմական առումով Սիրիան միշտ էլ զգուշավորություն է պարտադրում տարածաշրջանում նորանոր պատերազմներ նյութող բոլոր տերություններին:

Հ. ՄՈՍԿՈՖՅԱՆ

Բալկանյան պատերազմը եւ ամերիկյան տնտեսությունը

«Ազգի» ընթերցողներին հայտնի է RMC-ի վաշինգտոնյան թղթակից-մեկնաբան Շիրլի Զաքի Տալիաժին: Նա ապրիլի 14-ին ԱՄՆ-ի մայրաքաղաքից ուղարկել է ստորեւ թարգմանաբար տպագրված վերլուծականը, որն անդրադառնում է Միացյալ Նահանգների ժողովրդի հարաբերական անտարբերությանը Բալկաններում օրըստօրե սաստկացող եւ ընդարձակվող ՆԱՏՕ-ական պատերազմի նկատմամբ, որն ինչ-որ տեղ արտացոլում է նաեւ ամերիկյան ծագում եւ ինքնություն ունեցող «պրագմատիզմի» փիլիսոփայությունը:

Ա. Մ.

Ամերիկացի ժողովուրդն սկսեց ըմբռնել, որ ԱՄՆ-ը սերբական զորքերի դեմ մղում է մի պատերազմ, որը գուցեեւ երկարատեւ լինի: Սպիտակ տունը որոշել է հարյուրավոր նոր ինքնաթիռներ ուղարկել եւ 4 մլրդ դոլար հատկացնել այս պատերազմին: Մինչդեռ Կոնգրեսի անդամները նախագահ Քլինթոնից պահանջել են, որ նախապատրաստի ամերիկացի ժողովրդին Բալկաններ ցամաքային ուժեր ուղարկելուն, եթե օդային հարվածները չհանգեցնեն քաղաքական պահանջված նպատակներին: Չնայած Քլինթոնը առարկել է ցամաքային զորքերի մասնակցությանը, բայց Կոնգրեսի ղեկավարության հետ հանդիպելու ժամանակ հայտարարել է, որ դեռ չի փակել դռները այս հնարավորության առջեւ:

Սակայն այս հանգամանքներում տարօրինակ է, որ ԱՄՆ-ի տնտեսությունն իր գագաթնակետին է, եւ այս շաբաթ Ուոլ Սթրիթում բորսան հասել է բարձրագույն սահմաններին իր պատմության ընթացքում: Այսինքն, ամերիկացի ժողովուրդն ու գործարարները որեւէ կապ չեն տեսնում Սերբիայում ու Կոսովոյում մղած պատերազմի եւ ամերիկյան տնտեսության միջեւ: Պատերազմն ընդդեմ Սերբիայի ամերիկացիներին թվում է հեռուստատեսային պատերազմ միայն: Առայժմ ամերիկյան կորուստները լոկ նյութական են, ինչը անմիջականորեն չի ազդում հանրային կարծիքի վրա: Մեծ վստահություն կա նաեւ, որ ի վերջո հաղթելու է Ատլանտյան ուխտը: Բայց բազում քաղաքական վերլուծաբաններ սկսել են հարց տալ, թե ինչպիսի՞ հետեւանքներ կունենա պատերազմը ամերիկյան շահերի վրա՝ այլ շրջաններում: Եթե ԱՄՆ-ը բազմաթիվ զորքեր եւ կարողություններ դնի սերբական ռազմաճակատում, մի՞թե ամերիկյան ուժերը պատրաստ կլինեն ուրիշ ճակատամարտեր մղելու, եթե սրվեն ճգնաժամերն, օրինակ՝ Իրաքի կամ Հյուսիսային Կորեայի հետ: Սակայն այդ հարցումներն առայժմ չեն հասել հանրային մակարդակի, իսկ Նյու Յորքի բորսան շարունակում է ապրել այլ աշխարհում:

Օջալանի դատը դժվար թե ապրիլի 30-ին սկսվի

ԱՆԿԱՐԱ, 16 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Քրդական աշխատավորական կուսակցության (ՔԱԿ) ղեկավար Աբդուլլահ Օջալանի փաստաբաններից մեկը՝ Էրջան Քանարը, կասկածի տակ է առել ապրիլի 30-ին Անկարայի պետական անվտանգության դատարանի կողմից նշված ժամկետում նրա նկատմամբ դատավարությունն սկսելու հնարավորությունը: Դրա պատճառները, նրա ասելով, «մի շարք թերություններն ու սխալներն են, ինչպես նաեւ անհրաժեշտ տեխնիկական պայմանների բացակայությունը»: Թե ինչ է դրանց տակ հասկացվում, Քանարը չի ճշտել:

Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի հաղորդման, հինգշաբթի օրը Իմրալը կղզու բանտում Օջալանի հետ հանդիպումից հետո նրա փաստաբանը լրագրողներին հայտարարել է, որ ՔԱԿ-ի ղեկավարը պահվում է մեկուսարանում, նրան թույլ չեն տալիս կարդալ թերթեր, գրքեր եւ ռադիո լսել:

Մեղադրանքում, որը պատրաստվում է պետանվտանգության դատարանի դատախազների կողմից, ՔԱԿ-ի ղեկավարի վրա, ինչպես սպասվում է, կդրվի նրա ղեկավարած խմբավորման բոլոր հանցագործությունների պատասխանատվությունը, իսկ ՔԱԿ-ը կհայտարարվի ահաբեկչական, այլ ոչ թե քաղաքական կազմակերպություն:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

«Իմ խաց, իմ ճուր, իմ մինուճար բալա...»

Մայրը հպարտանո՞ւմ է, որ հռչակավոր զավակ ունի: Ոչ, երջանիկ է: Եղբայրը գոռոզանո՞ւմ է, որ լուսավոր քույր ունի: Ոչ, նա երջանիկ է: Երկիրը կոտրատվո՞ւմ է, որ իր հողում բրաբիոն ծաղիկ է աճում: Ոչ, նա պարզապես երջանիկ է: Այսպես, մայրը, զավակը, ժողովուրդը, երկիրը երջանիկ են, որ Մանիկ Գրիգորյան ունեն, ու այս Մանիկ Գրիգորյանն իր երկրի լանջերին ճլացնում-տանում է խավրծիլի դաշտեր՝ Այսպես՝ երեսուն տարի: Առանց ճառի ու որոտման, համոզելով, խնդրելով, սիրելով երկրի մանչերին տանում է էրգիր, իր պապերի ու մեր պապերի էրգիր: Մուշ, ուր ամեն ինչ մաքուր է ու անարծաթ, ուր տղամարդը միայն իր երկրի գերին է, կինը՝ իր սիրո, պապը՝ իր թոռան:

Երեսուն տարի երգում է Մանիկը մեր կարոտը, հույսը, սերը, հիասքանչությունը: Երեսուն տարի մեր հիացումն է թարգմանում խոսքի ու մեղեդու:

...Տասը տարի առաջ, 1989-ին, Մերձմոսկովյան առողջարաններից մեկում, տասնյակ հայերի հետ ծվարել էր մշեցի մի ծերուկ: Ռուս մարդիկ նրան հանել էին փլատակների տակից, տարել իրենց երկիրը, ապրելու տեղ, հաց ու ջուր տվել: Բայց տունն ուրիշինն էր, հաց ու ջուրը՝ ուրիշի տվածը: Ու ծերուկի ջավից սմքել էր, առանց մի բառ ասելու նստում էր ուրիշի տան շեմին: Ու մի անգամ, պատահաբար Երեւանի ռադիոյի ձայնը որսաց: Մանիկ Գրիգորյանն էր երգում:

- Մանի՞կն է երգում, Մանիկն է երգում,- երջանկացած իրեն փողոց նետեց ծերունին եւ բոլոր ռուսներին, հայերին տեղեկացրեց այս մասին:

- Աղջի՞կդ է,- միամտաբար հարցրեցին միամիտ ռուսները:

- Իմ աղջիկն է, բա ոնց,- խենթացած բացատրում էր ծերունին, թեեւ ոչ մի անգամ չէր հանդիպել երգչուհուն:

Ռուս մարդիկ, օտար մարդիկ նրան խենթ չհամարեցին:

Այսպիսի բան եղել է: Չեմ հնարում:

Մեր զրույցներից մեկի ժամանակ հարցրեցի.

- Դուք Ձեզ տաղա՞նդ եք համարում, թե՞ հայտնագործություն հայ երգարվեստում:

- Դե, եկ ու պատասխանիր այս հարցին,- ասաց: Ու շարունակեց.- հանճար չեմ համարում, կարելի է ասել, որ տաղանդավոր էլ չեմ, բայց ինչ-որ մի նորություն բերել եմ հայ արվեստում:

- Եթե չլիներ Մանիկ Գրիգորյանը, հայ երգարվեստը ի՞նչ բանով կտուժեր:

- Մանիկ Գրիգորյանի փոխարեն ուրիշ մեկը կլիներ: Ճիշտ է, ինձ նման չէր լինի, ուրիշ որակ ու կարողություններ կունենար, բայց հայ ազգային երգարվեստում պարապ տեղ չէր մնա: Մանիկ Գրիգորյանն իր տեղն է գրավում...

Այսպես ասաց մշեցի-ապարանցի Անուշավանի աղջիկ Մանիկը, Մանիկ Գրիգորյանը: Ասաց առանց հոխորտանքի, առանց որեւէ գոռոզության:

Իր հոբելյանական համերգի ժամանակ, ապրիլի 15-ին, արվեստագետները շատ ավելի գեղեցիկ խոսքեր ասացին: Ու ինչ ասացին: Երեսուն տարի բեմում է, քանից ավելի երկրներում համերգներ է՛ ունեցել, 100-ից ավելի երգերի ձայնագրություններ ունի ռադիոյի ոսկե ֆոնդում, բայց մի ուրիշ հուզմունքով, ուրիշ ձեւով է կատարում «Մուրճալուն» ու հատկապես «Քելե, լաոն»: Իր երգերն են:

- Ո՞րն է եղել Ձեզ համար ամենադժվար համերգը:

- 1982-ի օգոստոսին էր: Հայրս նոր էր մահացել, հայրս, որին պաշտում էի: Կոկորդս սեղմվում էր: Բայց «Քելե, լաոն» երգեցի: Հորս սիրած երգն էր:

- Ասացիք, որ քանից ավելի երկրներում եք եղել, հարյուր հազարավոր հայերի եք հանդիպել: Ո՞վ է եղել Ձեզ համար ամենազարմանալի հայը:

- Դեռ չեմ հանդիպել, որովհետեւ ամեն մի հայ զարմանալի է...

Իրեն Մանիկ Գրիգորյանին հավատում եմ: Հավատում եմ նաեւ Մերձմոսկովյան առողջարանում ծվարած հայ ծերուկին, որը, Մանիկին լսելուց հետո, երջանկացած քայլում էր ու Մշո բարբառով ցնծում.

- Իմ խաց, իմ ճուր, իմ մինուճար բալա...

Այս խոսքերը, այսպես ասված խոսքերը պատիվ կբերեին ամեն մի արվեստագետի:

ՍԵՐԳԵՅ ԳԱԼՈՅԱՆ

ՆՈՐ ԳԻՐՔ

Ա՛զգն է պատասխանատու եւ ո՛չ անհատները՝ Յանիկյանները

Ապրիլի 15-ին Խնկո Ապոր գրադարանում տեղի ունեցավ Գուրգեն Յանիկյանի «Նպատակ եւ ճշմարտություն» գրքի շնորհանդեսը: Գիրքը լույս է տեսել 1999 թ. Երեւանում, հրատարակության է պատրաստել Հայկական ժողովրդային շարժման Հայաստանի ներկայացուցչությունը՝ Վազգեն Պետրոսյանի գլխավորությամբ: Խմբագիրն է Օֆելյա Միքայելյանը:

Գիրքն ամփոփում է Գ. Յանիկյանի մենագրությունն ու դատավարությանն առնչվող կարեւոր անդրադարձները եւ ձոնվում է զինյալ ազատագրական պայքարի նահատակների հիշատակին:

Յանիկյանն այս հուշագրությամբ ներկայացնում է իր ապրումները երկու թուրք դիվանագետների դեմ հայության մահավճիռը գործադրելու պահին, ապրումներ՝ անձնական եւ խորապես հայկական: Գ. Յանիկյանը «Նպատակ եւ ճշմարտություն» հուշագրությունը գրել է բանտում՝ իր առաջին դատավճռից հետո, որով դատապարտվեց ցմահ բանտարկության: Գիրքն առաջին անգամ լույս է տեսել Բեյրութում հրատարակվող «Սփիւռք» ամսագրում:

Գրքի ստեղծմանն աջակցել են Հայկական հանրագիտարանի գլխավոր խմբագիր պրոֆեսոր Կոստանդին Խուդավերդյանը, Հայաստանի պատմության կենտրոնական պետական արխիվի տնօրեն Սոնյա Միրզոյանը, Հայաստանի պատմության պետական թանգարանի եւ Մարտիրոս Սարյանի տուն-թանգարանի տնօրենությունները:

Գուրգեն Յանիկյանն իր ինքնախոստովանության մեջ այսպիսի միտք է արտահայտում. «Ես հրապարակ չեմ գալու ոչ մի կուսակցության, ոչ մի հոսանքի, ոչ մի խմբակցության անունից: Ես հրապարակ եմ գալու եւ գործելու եմ որպես մի հայ անհատ, որն արդեն հոգնել է սպասելուց, որը խաբվել է խոստումներից, որը որպես անհատ գտնում է, որ իր ցեղի անհատները, որոնք իրենց համարում են ազգի ղեկավարներ, թեեւ նույնպես խաբվել են եւ հավատացել, բայց ինչ-ինչ պատճառներով շարունակում են լռել ու համոզում են ուրիշներին էլ լռել»:

Դատախազի հարցին՝ «Երբ սպանեցիք երկու հյուպատոսներին, նայեցի՞ք նրանց աչքերի մեջ», Գ. Յանիկյանը պատասխանել է. «Նախ՝ ես մարդ չեմ սպանել, այլ աշխարհը մաքրել եմ երկու սատանայից»:

«Շուրջ չորս տարի աշխատում էինք այս գրքի ստեղծման համար», ասաց ՀԺՇ Հայաստանի ներկայացուցիչ Վազգեն Պետրոսյանը: Իրենց մտքերը Յանիկյանի մասին արտահայտեցին պատմական գիտությունների դոկտոր, գրքի առաջաբանի հեղինակ Վլադիմիր Պետրոսյանը եւ գրող Էդվարդ Ավագյանը:

Ինչպես այս, այնպես էլ ապրիլի 21-ին Կոմիտասի անվան կոնսերվատորիայի բեմում տեղի ունենալիք միջոցառմանը աջակցել են ՀԺՇ-ի գրասենյակը եւ «Նեմեսիս» բարեգործական հիմնադրամը:

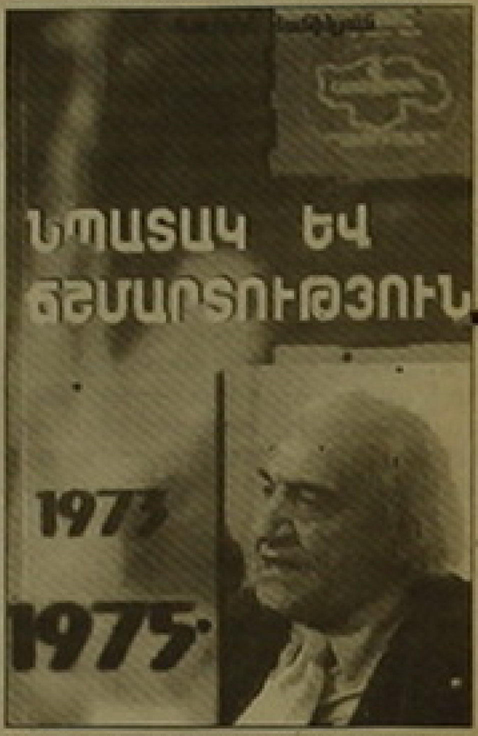

Գ. Յանիկյանը հեղինակ է մի շարք գրքերի: Իր գրական վաստակի համար արժանացել է ամերիկյան «Who is Who», «Blue Book», «Mark Twain» գրական կազմակերպությունների պատվավոր անդամի եւ «International Institute of Art and Literature» շվեյցարական գեղարվեստական հիմնարկի ցմահ պատվո անդամության՝ լինելով 1800 անդամներից երկրորդ հայը՝ Վիլյամ Սարոյանի կողքին: Գ. Յանիկյանը մահացել է 1984 թ.՝ հայությանը որպես ժառանգություն թողնելով զինյալ ազատագրական պայքարի ղողանջը...

ՆԱՐԻՆԵ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

Բացվեց Էդվարդ Կզարթմյանի կիսանդրի-հուշարձանը

Վանաձորի թիվ 1 երաժշտական դպրոցի բակում հանդիսավորությամբ բացվեց դպրոցի հիմնադիր, մշակույթի երախտավոր Էդվարդ Կզարթմյանի կիսանդրի-հուշարձանը՝ կոմպոզիտորի ծննդյան 104-ամյակի առթիվ: Արարողությանը մասնակցում էին Վանաձորի քաղաքապետ Անդրանիկ Հարությունյանը, Գուգարաց թեմի առաջնորդ Սեպուհ եպիսկոպոս Չուլջյանը, ԱԺ պատգամավոր Վիկտոր Դալլաքյանը, կոմպոզիտոր Էդվարդ Միրզոյանը, Էդվարդ Կզարթմյանի դուստրը՝ Լիլյա Կզարթմյանը, մշակույթի եւ արվեստասեր հասարակայնության ներկայացուցիչներ: Կիսանդրու հեղինակը քանդակագործ Համլետ Մաթինյանն է: Հուշարձանի ծածկոցն իջեցնելու պատիվը տրվեց քանդակի ստեղծման նախաձեռնողին՝ Վիկտոր Դալլաքյանին: Միջոցառման ժամանակ ջերմ խոսքեր ասվեցին Է. Կզարթմյանի մասին, իսկ վերջում սիրված կոմպոզիտորի ստեղծագործությունները կատարեցին դպրոցի սաներն ու դասատուները, նախորդ տարիների շրջանավարտները, ինչպես նաեւ Վանաձորի կամերային երգչախումբը:

ՄԱՆՎԵԼ ՄԻԿՈՅԱՆ
Վանաձոր

ՊԱՏԿԵՐ

Վարորդները՝ երգի նորագույն ուսուցիչներ

Վերջին դասի զանգը հնչեց, ու երգ-երաժշտության ուսուցչուհի ընկեր Անուշը ուղղակի դուրս նետվեց դասարանից, րոպե առաջ փողոցում հայտնվելու, երթուղային տաքսի նստելու ու տուն հասնելու համար: Անչափ հոգնած էր: Ականջներում չէր դադարում միջանցքի աղմուկը, ուղեղում աշակերտների չգիտես որտեղից լսած անհեթեթ երգերն էին. «Ջիգյարով սեր, ջիգյար հանեմ, սերերին քաշեմ...»: Այ քեզ բա՛ն, դու ինչ լավ երգ ուզում ես սովորեցրու, նրանք թափթփուկը կգտնեն: Եվ վերջապես ո՞վ է սովորեցնում երեխաներին այդ գռեհկաճաշակ, թուրքական ելեւէջներով երգերը... Ծնողնե՞րը, իհարկե՝ ոչ: Ու ընկեր Անուշը սկսեց որոնել ով եւ ինչուի պատասխանները: Մի վայրկյան էլ չկար, բայց ահա երեւաց անհրաժեշտ երթուղայինը: Անուշը հաճելիորեն ժպտաց, մտքերով տարված տեղավորվեց մեքենայի մեջ, որին երկար չսպասեց: Այո, ընդամենը տհաճ հիշողություններ են մնացել մի քանի տարի առաջ տիրող տրանսպորտային վիճակից: Հիմա արդեն կանգառներում անվերջ սպասելու անհրաժեշտություն չկա: Անուշը հիշեց, թե ինչպես էր ինքն այդ տարիներին հրմշտոցով նետվում ժամը մեկ հայտնվող ավտոբուսի կամ տրոլեյբուսի վրա, թե ինչպես իր աշակերտներից շատերը երթեւեկում էին տրոլեյբուսի ետնամասի սանդուղքից կախված, իսկ նրանցից ավելի աչքաբացները՝ ուղղակի տրոլեյբուսի գլխին նստած: Անցյալի խոհերից Անուշը սթափվեց անասելի մի խառնաղմուկից: Վարորդը ինչ-որ ձայներից էր միացրել: Անորոշ աղմուկը խփեց Անուշի գլխին: Հետո, երբ նա աստիճանաբար ընտելացավ երաժշտական տարբեր գործիքների խառնաձայնին, նրան ընկալելի դարձան երգի բառերը: Ու ընկեր Անուշը գտավ իրեն հուզող հարցի պատասխանը: Դրանք հենց այն երգի բառերն էին, որոնք նա լսել էր աշակերտներից՝ «Ջիգյարով սեր...»: Անուշը դժգոհ ինչ-որ բան քրթմնջաց ու հիշեց այն օրերը, երբ ինքն ընդամենը մի ձեռքով տրոլեյբուսի բռնակից կախված դպրոց էր գնում, իսկ երեխաները ոտքով էին գալիս եւ սերտում էին միայն իր հանձնարարած երգի բառերը եւ ոչ թե... վարորդների:

ՍԱՄՍՈՆ ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄՅԱՆ

ՆՅՈՒ ՋԵՐՍԻ

Սարոյանի պիեսը հայերենով եւ անգլերենով

Թեքեյան մշակութային միության «Միհր Մկրտչյան» թատերախումբը ապրիլի 17-ին եւ 18-ին Էնգլվուդի (Նյու Ջերսի) Դուայթ Էնգլվուդ միջնակարգ դպրոցի դահլիճում ներկայացնելու է Վիլյամ Սարոյանի «Իմ սիրտը լեռներում է» պիեսը, հաղորդում է «Արմինյն ռիփորթր» թերթն իր ապրիլի 3-ի համարում: Այդ առթիվ հրավիրված մամլո ասուլիսում թատերախմբի ռեժիսոր Թամար Հովհաննիսյանը մեծ ոգեւորությամբ է արտահայտվել պիեսի գլխավոր կերպարի՝ Ջոնիի դերակատար 9-ամյա Արեգ Չաքմաքչյանի մասին: Նա նշել է, որ պիեսը ներկայացվելու է երկու լեզվով՝ մերթ հայերեն է հնչելու, մերթ՝ անգլերեն, քանի որ հայ համայնքը Ամերիկայում նույն ձեւով է վարվում, երեխաները տանը հայերեն են խոսում, իսկ դպրոցում կամ այլուր՝ անգլերեն: Պիեսում ընդգրկված են նաեւ երկու նոր դերասաններ՝ Մարգարիտ Ստեփանյանը եւ Մասուն Օրաքը, որոնք, ինչպես եւ Արեգը, Նյու Միլֆորդի (Նյու Ջերսի) Հովնանյան հայկական դպրոցի աշակերտներ են:

Իսկ թե «ինչո՞ւ հատկապես Սարոյան» հարցին Թամար Հովհաննիսյանը պատասխանել է, որ ինքը պարզապես գերված է «Սարոյանի տաղանդով եւ որ պարտքն էր մեր ժամանակների մեծագույն դրամատուրգներից մեկի 90-ամյակի առթիվ ներկայացնել նրա պիեսներից մեկը»:

Հ. Օ.

«Երգող այբուբենը»՝ Մուշեղ Իշխանի անվան կրթահամալիրում

Ուրբաթ օրը Մուշեղ Իշխանի անվան կրթահամալիրում տոն էր: Առաջին դասարանցիները երկու գործողությամբ մի ամբողջ երաժշտական ներկայացում էին բեմականացնում՝ «Երգող այբուբենը»: Գործող անձինք, երեխաներից բացի ռուսերեն տառերն էին, որոնց առնչվող տեսարանների զուգահեռ շերտը՝ երգ-ու պարով համեմված, ներկայացման կազմակերպիչների եւ փոքրիկ դերասանների գրեթե երկամսյա աշխատանքի արդյունքն էր: Երեխաներն անկաշկանդ էին, առանց դժվարության հաղթահարում էին օտար լեզվի արտասանական «արգելքները», չէին սխալվում եւ ներկայացումն սկզբից մինչեւ վերջ անցկացրին ոգեւորված եւ աշխույժ՝ ոչ պակաս խանդավառ ծնողների եւ հյուրերի ծափահարությունների ուղեկցությամբ:

Երեխաների եւ մանկավարժների դպրոցի տնօրեն Անահիտ Սարգսյանի, դասվար Նելլի Ավետիսյանի, ձեւավորման հեղինակ Եվա Գեւորգյանի, դաշնակահարուհի Նաթելլա Մելքումովայի համատեղ-հաղթանակը շնորհավորեց կոմպոզիտոր Արեգ Լուսինյանը, որը ներկայացման համահեղինակներից եւ բեմականացման ղեկավարներից է: Կարծիք հայտնվեց, որ հայկական դպրոցներում ռուսերենի ուսուցման Մուշեղ Իշխանի անվան կրթահամալիրի փորձը եւ ավանդույթները կարող են օգտակար լինել այլ դպրոցների: Դպրոցում լավ հիմքերի վրա է ոչ միայն ռուսերենը, այլեւ անգլերենը. առաջին դասարանցիներն այստեղ հայերենին եւ ռուսերենին զուգահեռ անգլերեն են անցնում, իսկ չորրորդ դասարանից հնարավորություն ունեն սովորել նաեւ երրորդ օտար լեզուն՝ գերմաներեն կամ ֆրանսերեն:

Լ. Պ.

digitised by A.R.A.R.@

ՖՈՒՏԲՈԼ

Խաղացանկ

ֆուտբոլի Հայաստանի առաջնության առաջին խմբի մրցաշարի. առաջին շրջան

Վաղը սկսվում է ֆուտբոլի Հայաստանի առաջնության առաջին խմբի մրցաշարը: Մրցումներում հանդես են գալիս տասը թիմեր «Լոռի» (Վանաձոր), «Նաիրիտ» (Երեւան), «Քասախ» (Աշտարակ), ՖԻՄԱ (Երեւան), «Դինամո» (Երեւան), «Լեռնագործ» (Կապան), «Ղարաբաղ-2» (Երեւան), «Ալաշկերտ» (Մարտունի), «Արփա» (Եղեգնաձոր): Մրցաշարը կանցկացվի երկու շրջանով: Հաղթողը կպարգեւատրվի փոխանցիկ գավաթով եւ իրավունք կստանա հանդես գալու հաջորդ առաջնության բարձրագույն խմբի մրցաշարում: Նախատեսված է, որ բարձրագույն խմբում 2000 թ. 10-ի փոխարեն հանդես կգան 8 թիմեր: Այս տարի այդ մրցաշարում 8-10-րդ տեղերը գրավողները հրաժեշտ կտան «բարձր հասարակությանը»: Իսկ առաջին խմբի մրցաշարում երկրորդ տեղը զբաղեցրած կոլեկտիվն անցումային խաղ կանցկացնի բարձրագույն խմբում 7-րդ տեղը գրաված թիմի հետ:

1-ին տուր
18 ապրիլի (կիրակի)
1. «Լոռի»-«Արփա»
2. «Ղարաբաղ-2»-«Նաիրիտ»
3. «Քասախ»-«Մուշ»
4. ՖԻՄԱ-«Լեռնագործ»
5. «Դինամո»-«Ալաշկերտ»

2-րդ տուր
25 ապրիլի (կիրակի)
6. «Արփա»-«Դինամո»
7. «Նաիրիտ»-«Լոռի»
8. «Մուշ»-«Ղարաբաղ-2»
9. «Լեռնագործ»-«Քասախ»
10. «Ալաշկերտ»-ՖԻՄԱ

27 ապրիլի (երեքշաբթի)
35. «Ղարաբաղ-2»-«Քասախ» (7-րդ տուրի խաղ)

3-րդ տուր
2 մայիսի (կիրակի)
11. «Նաիրիտ»-«Արփա»
12. «Լոռի»-«Մուշ»
13. «Ղարաբաղ-2»-«Լեռնագործ»
14. «Քասախ»-«Ալաշկերտ»
15. ՖԻՄԱ-«Դինամո»

4-րդ տուր
11 մայիսի (երեքշաբթի)
16. «Արփա»-ՖԻՄԱ
17. «Մուշ»-«Նաիրիտ»
18. «Լեռնագործ»-«Լոռի»
19. «Ղարաբաղ-2»-«Ալաշկերտ»
20. «Դինամո»-«Քասախ»

13 մայիսի (հինգշաբթի)
37. «Լեռնագործ»-«Ալաշկերտ» (8-րդ տուրի խաղ)
45. «Ղարաբաղ-2»-«Լոռի» (9-րդ տուրի խաղ)

5-րդ տուր
19 մայիսի (չորեքշաբթի)
21. «Մուշ»-«Արփա»
22. «Նաիրիտ»-«Լեռնագործ»
23. «Լոռի»-«Ալաշկերտ»
24. «Դինամո»-«Ղարաբաղ-2»
25. «Քասախ»-ՖԻՄԱ

21 մայիսի (ուրբաթ)
30. ՖԻՄԱ-«Ղարաբաղ-2» (6-րդ տուրի խաղ)

6-րդ տուր
27 մայիսի (հինգշաբթի)
26. «Արփա»-«Քասախ»
27. «Լեռնագործ»-«Մուշ»
28. «Ալաշկերտ»-«Նաիրիտ»
29. «Դինամո»-«Լոռի»

7-րդ տուր
6 հունիսի (կիրակի)
31. «Արփա»-«Լեռնագործ»
32. «Մուշ»-«Ալաշկերտ»
33. «Նաիրիտ»-«Դինամո»
34. «Լոռի»-ՖԻՄԱ

8-րդ տուր
13 հունիսի (կիրակի)
36. «Արփա»-«Ղարաբաղ-2»
38. «Դինամո»-«Մուշ»
39. ՖԻՄԱ-«Նաիրիտ»
40. «Քասախ»-«Լոռի»

9-րդ տուր
20 հունիսի (կիրակի)
41. «Ալաշկերտ»-«Արփա»
42. «Լեռնագործ»-«Դինամո»
43. «Մուշ»-ՖԻՄԱ
44. «Նաիրիտ»-«Քասախ»

Վիճակահանությունը որոշեց...

ՀՀ ֆուտբոլի ֆեդերացիայում անցկացվեց հանրապետության «Անկախություն» գավաթի խաղարկության եզրափակիչ փուլի մասնակիցների վիճակահանությունը: «Զվարթնոց»-«Շիրակ», «Երեւան»-«Կիլիկիա», «Արարատ»-«Էրեբունի», «Դվին»-«Ցեմենտ» զույգերի առաջին խաղերը տեղի կունենան առաջինը նշված թիմերի դաշտերում, ապրիլի 20-ին: Պատասխան հանդիպումները կանցկացվեն ապրիլի 30-ին:

ԸՄԲՇԱՄԱՐՏ

Հույսերը չեն արդարացնում

Մինսկում շարունակվում է ազատ ոճի ըմբշամարտի Եվրոպայի առաջնությունը: Ինչպես ՀՀ սպորտվարչության լրատվական ծառայությունը Բելառուսի մայրաքաղաքից հայտնել է Կարեն Գիլոյանը, Հայաստանի մարզիկներն անհաջող են հանդես այս մրցումներում:

76 կգ քաշային կարգում հանդես եկող Սմբատ Գասպարյանն իր երկրորդ գոտեմարտն անցկացվեց իտալացի Վիկտոր Դոմինգեսի հետ: Նա մեծ առավելությամբ հաղթեց իր մրցակցին, սակայն դուրս մնաց հետագա պայքարից (առաջին հանդիպման ժամանակ Գասպարյանը պարտվել էր): Նույն բախտին արժանացան նաեւ Արմեն Սիմոնյանը (54 կգ) եւ Խաչիկ Հարությունյանը (63 կգ): Սիմոնյանը կրեց երկրորդ պարտությունը, իսկ Հարությունյանը, որը մինչ այդ մեկ հաղթանակ ուներ, այս անգամ տանուլ տվեց ռումինացի Սերբան Մոժինին:

Իրենց առաջին գոտեմարտերն անցկացրեցին Անուշավան Սահակյանը (58 կգ) եւ Հաբեթնակ Կուրղինյանը (85 կգ): Առաջինը դժվարին պայքարում հաղթանակ տարավ Ռուսաստանի հավաքականի անդամ Զելիմխան Հուսեյնովի նկատմամբ: Իսկ երեկ ուշ երեկոյան Սահակյանը երկրորդ անգամ ելավ մրցագորգ, որտեղ հանդիպեց իտալացի ըմբիշի հետ: Կուրղինյանը համառ պայքարում 1-3 հաշվով պարտություն կրեց Ուկրաինայի ներկայացուցիչ Անզոր Տոմբաևից: Նշենք, որ Հաբեթնակը հաջող էր սկսել գոտեմարտն ուժեղ մրցակցի հետ, սկզբում հաշիվը նրա օգտին էր: Կուրղինյանի երկրորդ մրցակիցը կլինի Բելառուսի ներկայացուցիչը:

ՖՈՐՄՈՒԼԱ-1

Միկա Հակինենի 10-րդ հաղթանակը

Սան Պաուլոյի «Ինտերլագոս» մրցաշավարանում անցկացվեց «Ֆորմուլա-1» դասի ավտոմեքենաների աշխարհի 50-րդ առաջնության երկրորդ փուլը «Բրազիլիայի մեծ մրցանակի» խաղարկությունը:

309 կմ մրցատարածությունը, որը բաղկացած էր 72 շրջանից, բոլորից արագ հաղթահարեց ֆինն մարզիկ, աշխարհի չեմպիոն Միկա Հակինենը («Մակլարեն»): Նրա արդյունքն է 1 ժամ 36 րոպե 3,785 վայրկյան: Սա Հակինենի 10-րդ հաղթանակն է աշխարհի առաջնության փուլերում: Նշենք, որ Հակինենին մրցանակը հանձնեց Վիվիան Սեննան՝ բոլոր ժամանակների լավագույն ավտոարշավորդ Այրթոն Սեննայի քույրը: Մայիսի 1-ին լրանում է Այրթոնի ողբերգական մահվան հինգ տարին:

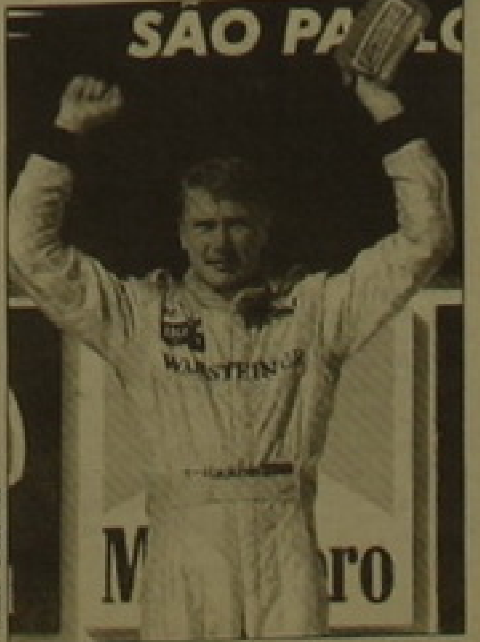

Միկա Հակինեն

Հակինենից համարյա 5 վայրկյանով ետ մնաց գերմանացի Միխայել Շումախերը («Ֆերրարի»): Մասնագետների կարծիքով, աշխարհի կրկնակի չեմպիոնի պարտության պատճառը նրա թույլ տված տակտիկական սխալն էր: Երրորդ մրցանակային դարձավ մեկ այլ գերմանացի Հայնց-Հարալդ Ֆրենցենը («Ջորդան»):

Երկու փուլերի գումարով առաջատարը «Ֆերրարի» ներկայացուցիչ, բրիտանացի Էդդի Իրվայնն է 12 միավոր: Երկրորդ տեղում է Միկա Հակինենը, որը առաջատարից ետ է մնում 2 միավորով: Երրորդ-չորրորդ տեղերում են Հայնց-Հարալդ Ֆրենցենը եւ Ռալֆ Շումախերը («Ուիլյամս») 7-ական միավոր:

«Ֆորմուլա-1»-ի առաջնության հերթական երրորդ փուլը կանցկացվի Սան Մարինոյում, մայիսի 2-ին:

ՄՐՑԱՆԱԿԱՅԻՆ ԽԱՉԲԱՌ

ՃԻՇՏ ԼՈՒԾԵԼՈՎ ՄՐՑԱՆԱԿԱՅԻՆ ԽԱՉԲԱՌԸ ԵՎ ԱՌԱՋԻԿԱ ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ ԱՌԱՋԻՆԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆԵԼՈՎ «ԱԶԳ»-Ի ԽՄԲԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ, ԿԱՐՈՂ ԵՔ ՍՏԱՆԱԼ ԱՐԺԵՔԱՎՈՐ ՄՐՑԱՆԱԿԸ:

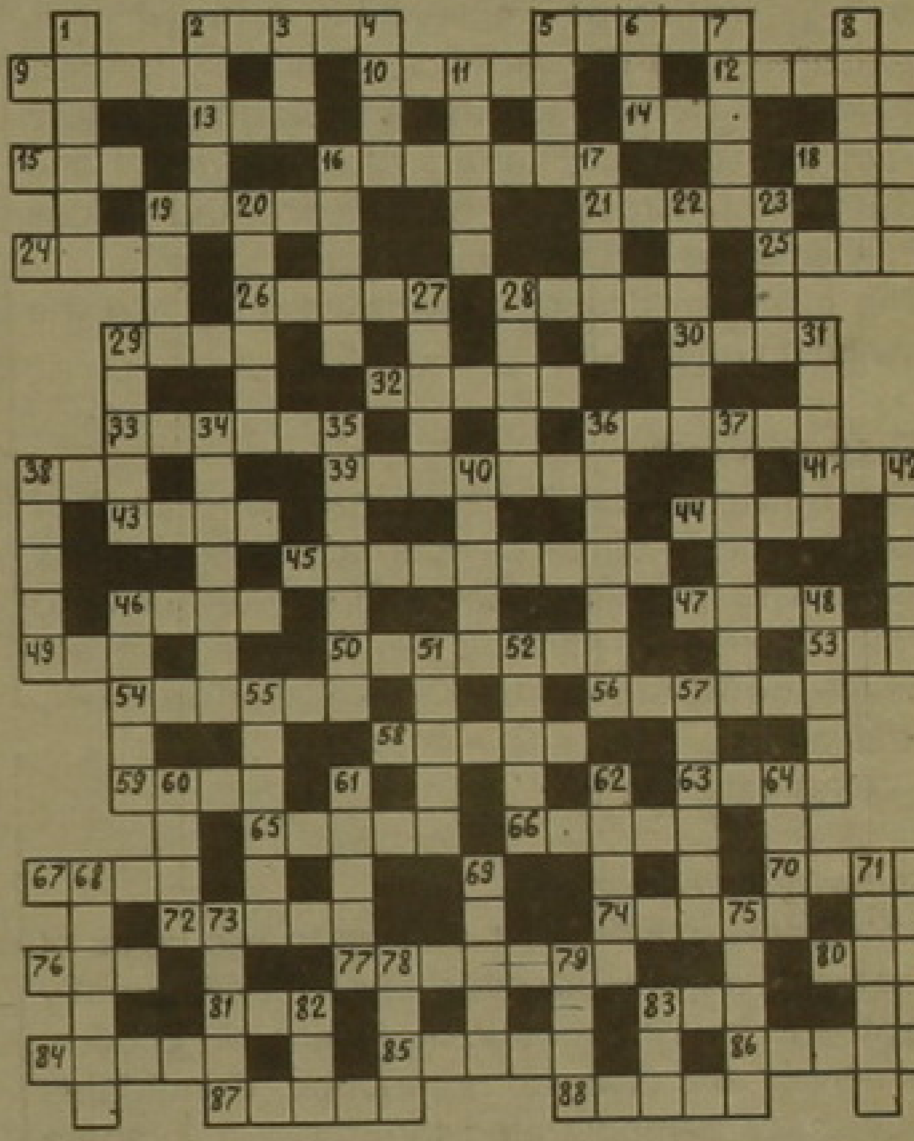

Ուղղահայաց

1. Ազգությամբ հայ ֆրանսիական գրող: 2. Ամբողջական թվի հարյուրերորդական մասն արտահայտող մաթեմատիկական հասկացություն: 3. Չար, ոխակալ, նենգ: 4. Միջատակերների կարգի կաթնասուն: 5. Ներշնչման ոգի, ստեղծագործելու տրամադրություն: 6. Շինանյութի տեսակ: 7. Փափկամորթ ծովային կենդանի: 8. Արաբական առասպելական իմաստուն: 11. Հայկական տեսակավոր կոնյակ: 16. Անգլիացի ծովագնաց, որի գլխավորած արշավախումբը կատարել է շուրջերկրյա երկրորդ ճանապարհորդությունը: 17. Գետ Սերբիայում: 19. Սննդամթերքի կարեւոր բաղադրիչ: 20. Թանկարժեք մորթի ունեցող գազան: 22. «Հարյուր տարվա մենություն» վեպի հեղինակը: 23. Կլոր փոքր հաց, բլիթ: 27. Դեղնագույն, խեղդող հոտով քիմիական տարր: 28. Հայ խանդակագործ եւ նկարիչ: 29. Լեհ կոմպոզիտոր: 31. Ամրացված տուն, ապարանք: 34. Անձի տեսլական պատկեր: 35. Չիլիի պետական եւ քաղաքական գործիչ: 36. Կցօի եւ ոսկե դրամի հին միավոր: 37. Ղ. Ալիշանի պատվանունը: 38. Անծեփի պակասությունից առաջացած չորային եղանակ: 40. Գույնի տարբերակ, թույր: 42. Միջնադարի հայ բանաստեղծ: 46. Պարզ կազմությամբ ինքնասուն բույս: 48. Արփա գետի ստորին ավազանի տարածքի պատմական անվանումը: 51. Ափցան, բանիչ: 52. Վաճառքի հրապարակային ձեւ: 55. Ֆրանսիացի գրող: 57. Եռանկյունաչափական հասկացություն, անկյունը կիսող ուղիղ գծի անվանումը: 60. Ողիսեւսի դիդ կրկնակ անունը: 61. Գեղեցիկ, երանելի վայր: 62. Ավստրիացի կոմպոզիտոր: 64. Հայաքնակ պատմական գավառ Կուրի ստորին ավազանում: 68. Գետ Զանգեզուրում: 69. Բեմարվեստի տեսակ: 71. Հայ գրող, հրապարակախոս: 73. 18-րդ դարավերջի Հայոց կաթողիկոս: 75. Իսխանանիստ բնակավայր: 78. Հայ ավանդական նախահայր, հայկազուն: 79. Ջրի ծփանք, կոհակ: 82. Մեծ ջրաման: 83. Անտառներում բնակվող առասպելական ոգի:

Հորիզոնական

2. Հանդիսատար: 5. Քաղաքային տրանսպորտի տեսակ: 9. Հայոց թագուհի: 10. Արաս գետի վտակ: 12. Հնագույն քաղաք, որը, ըստ Հին կտակարանի, կործանվեց երկնային հրով: 13. Հողի վրա կատարվող հարկադիր եւ ծրի աշխատանք: 14. Երկարության միավոր անգլիական չափերի համակարգում: 15. Ժամանակակից երաժշտության տեսակ: 16. Քաղաք Հայաստանում: 18. Խտացած ջրային գոլորշու կուտակում մթնոլորտում: 19. Ամերիկյան կինոակադեմիայի բարձրագույն մրցանակը: 21. Հայ խորհրդային գրող: 24. Անկանոնություն, խառնակ վիճակ: 25. Վ. Միրախյանի կեղծանունը: 26. Գիշատիչ կենդանի: 28. Մկրտվողի հոգեւոր հայրը: 29. Շարված կենդանիների, մարդկանց դասավորված իրերի գիծ, շարան: 30. Թաղամաս Երեւանում: 32. Հյուսիսում ապրող ժողովուրդ: 33. Պատմական տարածք Գերմանիայում: 36. Ամերիկյան կինոռեժիսոր: 38. Ռուսի խոտակեր կենդանի: 39. Պետություն Արեւմտյան Աֆրիկայում: 41. Գրական-բանահյուսական ստեղծագործություն: 43. Հեղուկ վառելանյութ: 44. Կախարդություններ անող անձ: 45. Ֆրանսիացի կինոդերասան: 46. Մեծ Հայքի նահանգ: 47. Անմիտ, խելքից պակաս, հիմար: 49. Արական սեռի երեխա: 50. Արեւմտյան Դվինա գետի անվանումը Լատվիայում: 53. Ռազմամթերք: 54. Ազկիրներին կից աշտարակ: 56. Մեղրահունք: 58. Կիսակապիկների ընտանիքի կենդանի: 59. Ուրարտուի թագավոր: 63. Սահնակալի գլխի կողմը, գլխավերեւը: 65. Հայազգի ամերիկյան նկարիչ: 66. Մեկի հովանավորությամբ պաշտոնի նշանակված անձ: 67. Անապատ Մոնղոլիայում: 70. Եկեղեցու սպասավոր: 72. Արեւելյան Հայաստանի լեռնային բերդերի եւ ամրությունների անվանումը ուշ միջնադարում: 74. Երկկենցաղ կենդանի: 76. Դանիացի ֆիզիկոս: 77. Չավդար, աշորա: 80. Արդյունաբերական խոշոր շրջան Գերմանիայում: 81. Անգլիացի ծովագնաց, Ավստրալիայի հայտնագործողը: 83. Շինության հատված: 84. Հյուսիսային գոտու անեղնատեւ անտառ: 85. Շինանյութ: 86. Հայ քանդակագործ Վահունիի տոհմից: 87. Ռուսական երկարության չափ: 88. Լառային կամիպային նվագարան:

Կազմեց ՌՈՒԲԵՆ ԱՎԵՏԻՍՅԱՆԸ

Նախորդ համարում տպագրված խաչբառի պատասխանները

Ուղղահայաց

1. Գոգեն: 2. Տոստ: 3. Պենս: 4. Ֆլորա: 7. Խեռոն: 8. Եղվարդ: 9. Կվինտա: 13. Սափարլեմի: 14. Դեմիրճյան: 17. Ֆյորդ: 18. Լուարա: 19. Իոն: 20. «Ազգ»: 23. Բուրդե: 25. Իսակով: 26. Օդեսա: 30. Գաբեն: 31. Արգուն: 33. Արել: 34. Ալազ:

Հորիզոնական

5. Բոլտոն: 6. «Ռեմբլի»: 10. Դեբեդ: 11. Պողոս: 12. Գրիվ: 15. Կարապաններ: 16. Գոլֆ: 18. Լոտո: 19. Իդա: 21. Մոնակո: 22. Զորյան: 24. Նիգ: 27. Գունդ: 28. Ազդ: 29. Ալիխանյան: 32. Սեզամ: 33. Այովա: 35. Պոպս: 36. Վերդեն: 37. Սաչյուր:

digitised by A.R.A.R.@

The Embassy of the United States of America has several vacancies for qualified candidates. All candidates must have working knowledge of English and Armenian. Candidates must complete an "Application of Employment" form which is available from the American Embassy guard's office located at 18 Marshal Baghramian in Yerevan. Resumes, letters of employment and Curriculum Vitae will not be accepted unless they are attached to the "Application form".
The following describes each vacancy and the minimum qualifications required.

Security Clerk
Candidates must have at least one year of experience in office clerical and/or secretarial work. This position also requires the ability to type at least 40 words per minute, prerare correspondence and to use standard PC software.
Closing date: April 22

Security Investigator
Candidates must have from one to two years of progressively responsible experience directly related to investigative work. Fluency in English, Armenian and Russian is required. Candidates must have demonstrated the ability to prepare reports using standard PC software.
Closing date: April 22

Guard
Candidates must have up one year of experience in a security related field and must hold a valid driver's license. This position also requires the ability to type. Previous military or security experience is desirable.
Closing date: April 23

Maintenance Man
Candidates must have one year experience in building maintenance work, must hold a valid driver's license. This position also requires knowledge of maintenance practices and procedures.
Closing date: April 28

Supply Supervisor
Candidates must have three years of progressively responsible experience in a supply related field, a thorough knowledge of supply procedures and regulations. Fluency in both English and Armenian is required. This position also requires a thorough knowledge of supply procedures and regulations.
Closing date: April 28.

ԿՈՐԵԼ Է
«Տիգրան Մեծ» ՍՊԸ կլոր կնիքը: Համարել անվավեր:

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է
30 ԿՎՏ ամերիկյան գեներատոր:
Հեռ.՝ 220915

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ
Ն Ե Ր Կ Ա Յ Ա Ց Ն Ո Ւ Մ Է
համերգ՝ նվիրված Մեծ եղեռնի զոհերի հիշատակին
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ՌԱԴԻՈՅԻ ՍԻՄՖՈՆԻԿ ՆՎԱԳԱԽՈՒՄԲ
Դիրիժոր՝ ՕՀԱՆ ԴՈՒՐՅԱՆ
Ծրագրում՝ Օհան Դուրյան. «Կոմիտասական» երկու սյուիտ
ՀԱՄԵՐԳԸ ՏԵՂԻ ԿՈՒՆԵՆԱ ԱԶԳԱՅԻՆ ՕՊԵՐԱՅԻ ԹԱՏՐՈՆՈՒՄ.
ԱՊՐԻԼԻ 21-ԻՆ, ԺԱՄԸ 19⁰⁰-ԻՆ:
Մ Ո Ւ Տ Ք Ը՝ Հ Ր Ա Վ Ի Ր Ա Տ Ո Մ Ս Ե Ր Ո Վ

ՀԵՌՈՒՍՏԱԾՐԱԳՐԵՐ

17 ապրիլ

10.00 Հայլուր
10.20 Հենց այնպես
10.40 Լուսաստղ
11.10 Սպորտ և բնություն
11.40 «3-րդ ալիք». մանկական սրահ
12.10 Փոքր և մեծ պարերի 7-րդ փառատոն (2-րդ մաս)
13.00 Գ/Ֆ «Լեռի Կարլին Լեռ»
15.00 Վավերագրական կինոնկար «Տարիներ, տարիներ»
15.25 Մարզաշխարհ
15.55 Արևելյան սիմֆոնիա
16.25 Ռուբիկոն
17.00 Հայլուր
17.20 Հեքիաթների դաշտ
18.05 Գաղղիամուս
18.25 «Հայոնիի»
19.15 Խորան լույս
19.25 Կարծիք
20.00 Հայլուր
20.40 Անձնայինների սանդղակ
20.50 Զինուժ
21.25 Բոհեմ
22.05 Ինչ կա, չկա
22.30 «Շաբաթ երեկո»
23.25 Գ/Ֆ «Ջերոնի»
00.00 Հայլուր
00.15 Ֆիլմի շարունակությունը

11.00 Սուրհանդակ (կրկնություն)
11.35 Շեյփինգ Սինդի Քրոուֆորդի հետ
12.30, 16.20 Մուլտֆիլմ «Արկածախնդիրները»
13.35 Ոչ նորմալով մարդկանց կյանքը
15.50 Գ/Ֆ «Ֆորեսս գանձի»
16.05 Հրապարակ
17.25 Հմայիչ
18.00-19.00 Ընդմիջում
19.00 Մուլտֆիլմեր
19.30, 21.30, 23.30, 2.30 Սուրհանդակ
19.50 Գ/Ֆ «Հենակետ»
22.00 Շաղ ու փոշենակ
22.15 Հեսագիծ
23.05 Երեք խնձոր
24.00 Անոնոր
00.05 Մի անգամ
00.10 «Ոգիները» ներկայացնում են. առանձնահատուկ թողարկում
00.25 VIDEOART
00.40 Մուք սենյակ
1.00 Գ/Ֆ «Վերջին գայթակղություն»

8.55 Գ/Ֆ «Թռչելու ժամանակը» (դերերում Ի. Ագաֆոնով, Մ. Արզիկյանը, Է. Բոյարով, Մ. Գազարով, Վ. Գաֆտ, Ա. Նեմոլյաեւա, Է. Սոլովեյ, Բ. Տրեյնինգի, Վ. Ուլին, Լ. Ֆասենեւա, Ե. Յակովլեւա)
10.30 Հոգեւոր հովվի խոսքը. Մեսրոպյութ Կի-րիլ
10.45 Անձնական գրադարան
11.00 Նորություններ
11.30-15.45 Բիզնես TV
16.00 Նորություններ
16.15 Քաղաքակրթություն
16.45 Կենդանիների աշխարհում
17.25 Խելացի աղջիկներն ու տղաները
17.55 Ֆուտբոլ. Ռուսաստանի առաջնություն «Տորպեդո»-«Դինամո» (17.50 Նորություններ)
19.55 Անհասպար կանչ
20.25 Գ/Ֆ «Անհանգիստ կիրակի» (դերերում Է. Վիտորգան, Կ. Լուչկո, Ա. Բելյավսկի)
22.00 Ժամանակ
22.50 Սերիալ «Գաղտնի նյութեր»
00.30 Սպորտային նորություններ
00.55 Գ/Ֆ «Կեսգիշերային ճեպընթաց» (ռեժիսոր Ալլան Պարկեր, դերերում Բ. Դեյվիս, Դ. Հերս, Ա. Միրանդա, Ռ. Քուեյդ, Պ. Բոնաչելլի)

9.00 Մուլտֆիլմ «Կոլյան, Օլյան եւ Արխիմեդը»
9.15 Գ/Ֆ երեխաների համար «Դողդղացող տերևը» (Գերմանիա)
10.30 Մուլտֆիլմեր
11.00 Բարի լույս, երկիր
11.35 Ինձ լեզ օգնիր
12.05 Հեռուստախաղ «Հաղորդը մենք»
12.50 Մեր առաջին հայացքից
13.15 «Ռուկի քաղաքի»
13.30 Ընտանեկան հոգսեր Նատալյա Վարլեյի հետ
13.55 Մայքլ Յորկը «Մախարայի գաղտնիքը» սերիալում (Իսպանիա)
15.00, 21.00 Լուրեր
15.30 Իշխանության շաբաթ
15.55 Վավերագրական կինոնկար «Շաբաթ օր»
16.25 Ֆիլմ համերգ «Զոլոտոյե կոլցո» երգչախումբ
18.00 Վավերագրական ֆիլմ «Ես բռնակներ եմ»
18.15 Թատրոն + TV. Գալինա Վոլչեկ (3-րդ մաս)
19.00 Իմ ընտանիքը
20.00 Սամուսակայուցյան շոու
21.35 Լեսլի Նիլսենը «Վարձով երեխան» ֆիլմում (ԱՄՆ)
23.10 Օլեգ Բորիսովը, Նատալյա Եգորովան, Նոննա Մորդյուկովան «Լունա-պարկ» ֆիլմում (Ռուսաստան-Ֆրանսիա)

18 ապրիլ

10.05 Առավոտ լույս
10.15 «Բարեւ»
11.20 Զտարանակ
11.45 Շախմատ-64
12.00 Զինուժ
12.30 Քեզանից է սկսվում հայրենիքը
13.00 Գ/Ֆ «Ոսկեղենի ծառը»
14.30 Ուրախների եւ հնարամիտների ակումբ
15.20 Հեռուստաթատրոնի ժամադարանից. Հրանտ Մաթեւոսյան «Աշնան արեւ»
17.00 Հեռուստախաղ «Ֆորտ Բոյարի բանալիները»
17.50 Մուլտֆիլմեր «Գավրոշ», «Ինչպես ոզնին փոխանակում արեց»
18.20 Մեկ երգի երեկո + «TV էլիտրես ժամի»
18.55 Հովհաննես Չեքիջյան
20.00 Խորհրդարանական ժամ նույն ժամին արբանյակային հեռարձակմամբ
20.00 Վավերագրական ֆիլմ «Մասնագաղթ» (4-րդ մաս)
20.35 Դեպից դենից
21.00 Օրակարգ
21.35 Համայնապատկեր
22.10 Անմեղության կանխավարկած
22.40 8 1/2. Գ/Ֆ «1492. Դրախտի նվաճումը»

11.00 Սուրհանդակ (կրկնություն)
11.35 Շեյփինգ Սինդի Քրոուֆորդի հետ
12.30 Մուլտֆիլմ
13.45 Ոչ նորմալով մարդկանց կյանքը
14.00 Հրապարակ
14.25 «Արգամարս N 1». «Ֆորմուլա-1» կարգի ավտոմրցարշավ աշխարհի չեմպիոնատ
16.30 Ի դեպ
16.55 Վավերագրական ֆիլմ
17.35 Գիտարեղեր
18.00-19.00 Ընդմիջում
19.00 Գ/Ֆ «Անակնկալ մահ»
20.40, 23.00 Մի անգամ
21.05 Գ/Ֆ «Կարմրագգեստ կինը»
22.30 «Յոթ խաչ» լուսավորական-վերլուծական ծրագիր
23.15 Գ/Ֆ «Սերն ու երաժշտությունը»
1.30 Խուժան ալիք
1.50 Վերհուշ

9.00 «Գնացքը չկանգնելու գնաց» (դերերում Ե. Տեմնիկովա, Լ. Օվչիննիկովա, Ռ. Ընդունով. Ռուսաստան-Գերմանիա-Դանիա)
10.15 «Երալաշ»
10.30 Դիսնեյ ակումբ «Ալադդին»
11.00 Նորություններ
11.15 Դմիտրի Կոլոսովի «Անլուրջ նոտերը»
11.30 Քանի դեռ բոլորը տանն են
12.05 Վաղորդյան աստղ
13.00 Քանակային խաղեր
13.35 Նկարիր, հարմոն սիրելի
14.00 Գյուղական ժողովուրդ
14.30 «Կուսոյի թիմի բոլոր ճանապարհորդությունները» շարքից
15.25 Ե. Պետրոսյանի «Ծիծաղի համայնապատկեր» ծրագիրը
16.00 Նորություններ
16.15 Ճանապարհորդողների ակումբ
17.05 Ֆուտբոլային տեսություն
17.35 Դիսնեյ ակումբ «Թիմոնն ու Պումբան»
18.00 Դիսնեյ ակումբ «Ալադդին»
18.30 Հիշում եմ... Սիրում եմ...
19.00 Պատմության անիվ
19.45 «Երալաշ»
20.10 Գ/Ֆ «Սիրել օտարականի» (2-րդ մաս) (դերերում Գ. Պոլսկիխ, Ե. Մաշկով)
22.00 Ժամանակ
22.30 Գ/Ֆ «Գերաստիճան արագացում» (ռեժ. Դ. Սարաֆյան, դերերում Ն. Կինսկի, Չ. Շին, 1994 թ.)
00.25 Սպորտային լուրեր
00.40 Լուսամփոփ

9.00 Մուլտֆիլմեր
9.30 Ծառայում եմ հայրենիքին
10.00 Գյուղական լուրեր
10.30 PTP-ի փոստը
11.00 Բարի լույս, երկիր
11.30 Հեռուստախաղ «Մանկան շուրթերով»
12.00 «Անշլագը» ներկայացնում է
12.30 «Քաղաքին»
13.00 Ռուսական լոտո
13.40 Գրերի աշխարհը Լեոնիդ Կուրավլյովի հետ
13.55 Սերիալ «Մախարայի գաղտնիքը»
15.00 Լուրեր
15.30 Պատմություն
16.10 Խորհրդարանային ժամ
17.10 Սերիալ «Օրենք եւ կարգ»
18.00 Երկիրտությունները կենդանիների մասին
19.00 Ֆիլմ բնակարան. 1983 թ. (1-ին մաս)
20.00 Հույժ գաղտնի
21.00 Հայելի
21.55 Ալեքսանդր Աբդուլովը, Ալեքսանդր Պանկրատով-Չոռնին եւ Ելենա Ցիպլակովան «Հյասանք կանանց համար» ֆիլմում
23.20 Կ-2-ը ներկայացնում է
00.10 Հերթապահ բաժանմունք
00.45 Կ-2 կինոդահլիճ. Գ/Ֆ «Օդային համբույր»

19 ապրիլ

9.00 Մուլտկինոնկար «Քաջ Նազար»
9.20 Բարի լույս, Հայաստան
10.20 Օրակարգ
10.55 Հեռուստասերիալ «Մոխրոտը»
11.45 Համայնապատկեր
12.20 Բոհեմ
13.00 Հայլուր
13.15 Երաժշտական վավերագրական կինոնկար «Շիրակի մեղեդիներ»
17.00 Հայլուր
17.20 Մանկական սերիալ «Ուեյնի մանիֆեստը»
17.45 Տունտունիկ
18.00 Հեռուստասերիալ «Մոխրոտը»
19.00 Մարդու իրավունքներ
19.20 Օգային դատպաներ
19.30 21 րոպե
20.00 Նախընտրական պարզաբանումներ
20.20 Հիթ շերտ
21.00 Հայլուր
21.30 1 լուր
21.40 Հեռուստականսալոգ
21.45 Արտօր
22.10 Կրկնվող ֆիլմերի էկրան. գ/ֆ «Եռանկյունի»
23.40 «Հենց այնպես»
00.00 Հայլուր
00.15 Արտակարգ ալիք

09.00 Տոմար
11.00 Գ/Ֆ «Կարմիրն ու սեւը» (1-ին մաս)
Ավարտին Յոթ խաչ (կրկնություն)
19.00 Մուլտեր
19.30 Սուրհանդակ
19.50 Քաղաք
20.00 Հեսագիծ
20.40 Պարադ գոտիգ
21.05 Հմայիչ
21.30 Սուրհանդակ
22.00 Վավերագրական շարք. «Մահապեր առարկաներ անապատում»
22.55 Ակնես
23.30 Սուրհանդակ
00.00 Անոնոր
00.05 Մի անգամ
00.10 «Արգամարս N 1»
01.50 Սուր զգացողությունների սիրահարներին «Անցյալի եւ ներկայի ամենամեծ հանելուկները»
02.30 Սուրհանդակ

11.30-15.45 Բիզնես TV
16.00 Նորություններ
16.15 Սերիալ «Տիեզերական ոստիկանություն»
16.45 Մուլտֆիլմ «Արկածներ անտառանցում»
16.50 Աստղային ժամ
17.30 ...Մինչեւ 16 եւ բարձր
18.00 Սերիալի ռեժիսերա «Հանուն սիրո»
19.00 Նորություններ
19.15 Գուշակիր մեղեդին
19.45 Այստեղ եւ հիմա
20.10 Պոզների «Մենք» ծրագիրը
20.55 Անդրեյ Կոնչալովսկու «Ոդիսականը» (դերերում Ա. Ասանտե, Ի. Ռոսսելինի, Գ. Ակամենի, Գ. Չապլին, Է. Ռոբերտս, Վ. Ռիչարդս, Ի. Պապաս (ԱՄՆ, 1997 թ., 1-ին մաս)
21.45 Բարի գիշեր, երեխաներ
22.00 Ժամանակ
22.45 Սերիալ «Լեռնականը IV»
23.45 «Հայացք»
00.25 Թերթեր
00.40 Սերժին Սոնոն «Ասֆալտե ջունգլիներ» դետեկտիվ ֆիլմում

17.00 Վավերագրական ֆիլմ «Դառնալ քաղաքացի»
17.15 Երաժշտություն, երաժշտություն...
17.25 Սերիալ «Առաջին համբույրներ»
18.00, 21.00, 01.25 Լուրեր
18.30 Աշտարակ
19.05 Համբերություն եւ առողջություն
19.10 Գ/Ֆ «Շերլոկ Հոլմսի եւ դոկտոր Վաթսոնի արկածները». «Ագրայի գանձերը» (3-րդ մաս)
20.25 Սերիալ «Միստր Բին՝ սեւ օձը-3»
21.40 Սամոդամաներ
21.55 Մեր առաջին հայացքից
22.30 Կինոյի ժամ. Քրիստինա Օրբակայտենը, Վլադիմիր Մաշկովը եւ Եվգենի Միրոնովը «Լիմիտա» ֆիլմում
00.05 Ակումբ մասամա

«ՍՓՅՈՒՌ». ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ: Հեռախոսներ 569393, 581351

«Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարան, Երեւան-23, Արշակունյաց 2 Գրանցման թիվ 65. Պատվեր 69149. Պատվեր 1033 Տպաքանակը՝ 4000 Ստորագրված է տպագրության 16. 04. 1999 Գինը 100 դրամ

digitised by A.R.A.R.@